

શ્રી
ચંડી કાવ્ય.

કવિ ર. મ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૩૮૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ચંડી ડાલ્ય

વિષય પરચૂર : ૮૩૭

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

શ્રી નવલ
શ્રી ચંડી કાવ્ય.

શ્રી સપ્તશતી સાર કથામૃત.

અનુષ્ટપ.

“ યા દેવી સર્વ ભૂતેષુ વિષ્ણુ માયેતિ સ્મૃદિતા”।

નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમોનમઃ ॥

યા દેવી સર્વ ભૂતેષુ શક્તિ રુપેણ સંસ્થિતા ।

નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમોનમઃ ॥ ”

પોળક અને પ્રકાશક

કવિ રણુછોડલાલ મહાસુખરામ ત્રિવેદી,

રાયપુર પખાલીની પોળ, અમદાવાદ.

કીમત રૂ. ૦-૮-૦.

આવૃત્તિ પહેલી.

૭૩૮૮

પ્રત ૫૦૦.

સંવત ૧૯૭૪.

સને ૧૯૧૮.

ગાઝલ.

જે દેવી સર્વ હુતોમાં કહેવાયે વિષ્ણુની માયા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમુ અંગે ॥
જે દેવી સર્વ હુતોમાં રહ્યા શક્તિ રૂપે વાસ ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમુ અંગે ॥

સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

અમદાવાદમાં ખાડીયા જેઠાભાઈની પોળમાં પ્રજાપંથુ પ્રીન્ટીંગ
વર્કસમાં ઠાકોરલાલ પરમોદરાય ઠાકોરે છાપ્યું.

અર્પણપત્રિકા.

શ્રી મહામાયા ભગવતિ ગાયત્રી સ્વરૂપ
કુળદેવી શ્રી બહુચર બાળાના ચરણકમળે !!

ગરુડ.

ઈતિ પ્રભાશતં દેવી માયા ભગવતિ શ્રુવી
બહુ નામ નિકેતેષુ નમું હું બહુચરી બાલી !
બહુ નામા ચમૂવહ કથે શ્રી વ્યાસ ગાથામાં,
બહુચર ભાગવતે ભાખી નમું હું બહુચરી બાલી. ૧
બહુચર બહુચ માતા નિશાચર અવનીમાં માતા,
ત્રિગુણાતીત ત્રિપદા તું નમું હું બહુચરી બાલી;
નિરાકાર નિરંજની તું નિર્ગુણા ભગવતિ શિવા,
પ્રાણાધાર પુદ્ધિ લક્ષ્મી શ્રી નમું હું બહુચરી બાલી. ૨
કાન્તી શાન્તી શ્રદ્ધા શ્રુતિ, સ્મૃતિ ક્ષમામેધા,
દયા લજ્જા જયા વિજયા નમું હું બહુચરી બાલી;
જગતન ઇશ્વરી માતા જીવનની ઇશ્વરી માતા,
સુવનની ઇશ્વરી માતા નમું હું બહુચરી બાલી. ૩

જનેતા જગતની માતા જગત જીવ તુજમાં માતા,
 માતા કર સુખ શાતા નમું હું બહુચરી બાલી;
 કરો કલ્યાણ કુળદેવી હરો દુઃખ કષ્ટ સૌ દેવી,
 ભરો સુખ શાન્તી શ્ર દેવી નમું હું બહુચરી બાલી.
 સ્થાપો ઉર ભક્તિ તુજ માતા કાપો સૌ પાપ તિમિર માતા,
 આપો મુક્તિ મને માતા નમું હું બહુચરી બાલી;
 કરો ઋણ મુક્ત ઋણ છોડી રટે રણછોડ કર જોડી,
 ચરણમાં આવું છું દોડી નમું હું બહુચરી બાલી. ૫

હું છું
 તુજ કાલો ઘેલો
 બાળક
 રણછોડ મહાસુખ
 ત્રિવેદી.

પ્રસ્તાવના.

સંસારમાં દુઃખ આવે સુખની કીંમત થાય છે. મનુષ્યના માથે વિપત્તિ પડે સંપાતની કીંમત થાય છે; અને તે સંપત્તિ પ્રાપ્ત નથી થતી ત્યારે સંપત્તિ સંપાદક શ્રી સર્વેશ્વરની સંપ્રાપ્તિ થાય છે. આધી વ્યાધી અને ઉપાધીથી ઉદ્ભવેલા વિશ્વ વ્યવહારમાં વિપત્તિ એ વિભૂની પરમ વિભૂતી મનાય છે. મનુષ્યને તે જ વિપત્તિ પ્રાપ્ત થતાં તે પરમાત્માને પિછાનવાને પાત્ર થાય છે.

આ સૂત્રાનુસાર અત્રે અકસ્માત ઉદ્ભવેલા મહામારીના ભયંકર વ્યાધીમાં થાકી કંટાળી અને હારીને નાસ્તિકતાને ત્યાગ કરી આસ્તિકતાને ગૃહણ કરવા દુઃખીને કુદરતી પ્રેરણા થાય છે, તે જ પ્રમાણે કુદરતની ક્રોધ દૃષ્ટીમાં સમક્ષ થતાં જ પ્રસ્તુત યોજકનું મન સુખ પ્રાપ્તિ શોધવા સારૂ દોડયું. હજારાહજાર જગતી જ્યોત અને તરત ફળ સિદ્ધિ દાતા તરીકે મનાતા શ્રી જગત જ્યોતી, જગત જીવન અને જગત જનેતા શ્રી જગદંબાના ગુણગાનના ગાથા રૂપે ગવાતા શ્રી ચંડી પાઠના પાઠ પઠવાને અને વિમુક્ષ વૃદ્ધ તરફથી ભગવાન થઈ.

દુઃખમાં અકળાતા મને તે ભલામણુ શિરપર ચઢાવી શ્રી ચંડી-
પાઠના પાઠ સ્તવન કરવાનો આરંભ કર્યો !! આરંભ કરતાની
સાથે જ માતા જેમ બાળકના અપરાધ અને અવગુણ કોરે
કરી સર્વદા સુખ આપે છે તેમ શ્રી જગત્ત્રયંબાએ મને ચમ-
ત્કાર ઉપર ચમત્કાર બતાવી દુઃખનો સંપૂર્ણ રીતે નાશ કર્યો.
મને જેવી રીતે રહેજમાં સુખ પ્રાપ્ત થયું તે પ્રમાણે બીજા
કોઈ મનુષ્યને થાય તેવો શુભ હેતુ ધ્યાનમાં રાખી, માતાના
ચમત્કારને નમસ્કાર ઉપર નમસ્કાર કરી શ્રી ચંડીપાઠની કથાને
જમાનાના ચાલુ છંદ રાગમાં યોગ્ય વિપ્રુધ વાચક વૃંદ સમક્ષ
પ્રગટ કરું છું. વાંચક વૃંદ હંસગ્રાહી થઈ સાર સારનું ગૃહણુ કરી
યોજકને આભારી કરશે, એજ વિનંતી !! સુસ્તેષુ કિંબહુના !!

લી.

કવિ રણછોડલાલ મહાસુખરામ ત્રિવેદી,

રાયપર પખાલીની પોળ, બગડાવાડ

અમદાવાદ.

અનુક્રમણિકા.

વિષય.					પૃષ્ઠ.
દેવી કવચ	૨
અર્ગલા સ્તોત્ર	૧૦
ક્રીલક સ્તોત્ર	૧૩
અધ્યાય ૧ લો	૧૬
અધ્યાય ૨ જો	૨૯
અધ્યાય ૩ જો	૩૫
અધ્યાય ૪ થો	૩૯
અધ્યાય ૫ મો	૪૩
અધ્યાય ૬ ઠો	૫૪
અધ્યાય ૭ મો	૫૬
અધ્યાય ૮ મો	૫૯
અધ્યાય ૯ મો	૬૪
અધ્યાય ૧૦ મો	૬૬
અધ્યાય ૧૧ મો	૬૮
અધ્યાય ૧૨ મો	૭૨
અધ્યાય ૧૩ મો	૭૬

વિષય.					પૃષ્ઠ.
રાત્રી સૂક્તમ	૨૫
દેવી સૂક્તમ	૪૫
પ્રાધાનિક રહસ્ય	૭૧
વૈકૃતિક રહસ્ય	૮૩
ભૂતિ રહસ્ય	૮૮

॥ ॐ नमश्चण्डिकायै ॥

श्री नवल

श्री चंडी काव्य.

श्री सप्तशती सार कथामृत.

भंगणाचरण.

ध्रुपद.

आराधुं आदी ध्विरी आली आले अलुचरी,
भंगणा भाहेश्वरी नारायणी नमोस्तुते;
अन्नपूर्णा आशापुरी अन्नयूर्णा आरासुरी,
वैष्णवी विश्वंभरी नारायणी नमोस्तुते.

१

विन्त्या वाघेश्वरी शक्ति श्री शाकंभरी,
स्तवुं धुं सुरेश्वरी नारायणी नमोस्तुते;
लक्ष्मी लंजनी इक्ष्वा लक्ष्म्य रंजनी,
नारसिंही निरंजनी नारायणी नमोस्तुते.

દોહરો.

બહુચરી તેં બહુચર્યા અસુરને સાક્ષાત,
મહામાયા ગાયત્રી તું વંદુ બહુચરમાત.

૧

દેવી કવચ.

ગઝલ-ધુન.

જગતની જ્યોતિ જયઅંખે, જીવન તું જગત જયઅંખે
જનેતા જુગજય અંખે, જગાવું જગ જયઅંખે
જય જય જય જુગદંખે!!!

ગુપ્ત જે છે પરમલોકે સર્વ રક્ષા કરં મુનિ,
કથેલું કોઈને નવ ક્યારે રહસ્ય કહો નમું અંખે;
જગતમાં ગુપ્તને ઉત્તમ સર્વ ભુતોપકારક છે,
કવચ દેવીનું કલ્યાણી વદે વિધી નમું અંખે.

શક્તિની મૂરતી નવતો છે હૃદયમાં ધ્યાનતો ધારો,
પ્રથમ તો શૈલપુત્રી છે નમો દેવી નમું અંખે;
ખીજ છે બ્રહ્મચારીણિ ત્રીજ તો ચંદ્ર ધંટા છે;
ચતુરથ છે જ કુખમાંડા નમો દેવી નમું અંખે.

૨

પંચમી સ્કંદમાતા છે છઠ્ઠી કાત્યાયની જાણો;
 સપ્તમી કાલરાત્રી છે નમોદેવી નમું અંગે;
 અષ્ટમી છે મહાગૌરી નવમી સિદ્ધી દાતા છે,
 સ્તવાયે શક્તિ નવદુર્ગા નમોદેવી નમું અંગે. ૩

પાવકની જ્વાળથી જળતો સંગ્રામે શત્રુથી લડતો,
 વિપત્તિ ભયવાસથી બળતો જય શરણે નમું અંગે;
 ન બાળે અગ્નિ તો તેને ન મારે રિપુ તો તેને,
 ભયદ ભયવાસ નવ તેને નમો દેવી નમું અંગે. ૪

ભજે જે ભક્તિ ભાવેથી સ્તવન શક્તિનું સ્તોત્રેથી,
 થાય સૌ કાર્ય સિદ્ધિથી નમો દેવી નમું અંગે;
 શય સંસ્થા તું આમુંડા મહિષાસુર વારાહી,
 વિરાજી ગજપર ઐન્દ્રી નમો દેવી નમું અંગે. ૫

ગરૂડપર વૈષ્ણવી ગાન્ઝે વૃષાસુર છે મહેશ્વરી,
 મયુરવાહીની કૌમારી નમો દેવી નમું અંગે;
 અલંકારેથી અલંકૃત હંસાસુર પ્રમાણી,
 કમળપર લક્ષ્મી કમલાકર નમો દેવી નમું અંગે. ૬

વિભૂષીત છે અલંકારે ધર્મી છે વિવિધ તો રત્નો,
 સોહન્ટી સપ્ત શક્તિઓ નમો દેવી નમું અંગે;

શંખ ચક્ર ગદા શક્તિ મુશળહળ સાંગ કર ધારી,
ક્રોધાતુર રથપર આરૂઠ નમો દેવી નમું અંગે. ૭

ખેટક તોમર પરશુ પાસ ત્રિશુળ કુંતા અને સારંગ,
ધર્મ છે કર વિષે આયુધ નમો દેવી નમું અંગે;
અસુરનો નાશ કરવાને ભીડ ભકતોની ભરવાને,
અમર આનંદ ભરવાને નમો દેવી નમું અંગે. ૮

મહારૌદ્રા મહાધોરા મહાપત્રે મહોત્સાહી,
મહાભય નાશ કરનારી નમો દેવી નમું અંગે;
કરો રક્ષા સદા મારી પ્રાચીમાં માત તું ઐન્દ્રી,
અગ્નિ શક્તિ અગ્નિપૂર્ણમાં નમો દેવી નમું અંગે. ૯

દક્ષિણે વારાહી રક્ષો નૈરત્યે ખડગધારીણી,
પશ્ચિમે વારૂણી માતા નમો દેવી નમું અંગે;
વાયવ્યમાં મૃગવાહીની ઉદીચ્યે કૌમેરી રક્ષો,
દશાને ત્રિશૂલધારીણી નમો દેવી નમું અંગે. ૧૦

ઉચ્ચે બ્રહ્માણીમા રક્ષો નીચે શક્તિ શ્રી વૈષ્ણવી,
દશેદીશ ચામુંડા રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે;
જ્યા રહો અગ્નિમાં મારી પૃષ્ઠે રહો વિઙ્ળાદેવી,
અજ્ઞતા વામ પડખામાં નમો દેવી નમું અંગે. ૧૧

રહો અપરાધતા જમણે પાર્શ્વ રક્ષો શિખાઘોતીની,
 ઉમા રહો મસ્તકે મારા નમો દેવો નમું અંગે;
 લલાટે માલા ધરી રક્ષો બ્રુવૌ રક્ષો યશસ્વીની,
 બ્રુવૌ અંતર ત્રિનેત્રા નમો દેવી નમું અંગે. ૧૨

નાસિકા યમ ઘંટા રક્ષો ચક્ષુ મધ્યે રહો શાંખીની,
 કર્ણે બે દ્વારવાસીની નમો દેવી નમું અંગે;
 કાલીકા કપોલને રક્ષો શાંકરી કર્ણ મુલે રહો,
 સુગંધા નાક અંતરમાં નમો દેવી નમું અંગે. ૧૩

ચરચિકા ઉત્તર અધરે નીચે અમૃતકલા અધરે,
 શારદે વસો નિત્ય હ્રમમાં નમો દેવી નમું અંગે;
 દંતને કૌમારી રક્ષો કંઠ વચ્ચેજ ચંડીકા,
 ઘંટીકા રક્ષ ચિત્ર ઘંટા નમો દેવી નમું અંગે. ૧૪

રહો તાલુકે મહામાયા કામાક્ષી ચિત્રુકને રક્ષો,
 સર્વ મંગલા રહો વાણીમાં નમો દેવી નમું અંગે;
 ગળામાં વસો ભદ્રકાલી ધનુર્ધારી રહો ખરડામાં;
 નીલગ્રીવા ગ્રીવાની બહાર નમો દેવી નમું અંગે. ૧૫
 કંઠ નળીમાં રહો નલકુખરી ખડગ ધારીણિ સ્કંધ રક્ષો,
 ગાદુમાં વસો વજ્રધારિણી નમો દેવી નમું અંગે;

- દંડીની હસ્ત રક્ષણ કરો અંગિકા અંગુલી રક્ષો,
 નમો રક્ષો ગુલેશ્વરી નમો દેવી નમું અંગે. ૧૬
- ઢૂખોમાં રહો નલેશ્વરી સ્તનોને મહાદેવી રક્ષો,
 લલિતા રહો હૃદય વચ્ચે નમો દેવી નમું અંગે;
 ઉદરમાં શલધારીણિ નાભીમાં વસો કામીની મા,
 ગુપ્ત સ્થાનોમાં ગુપ્તેશ્વરી નમો દેવી નમું અંગે. ૧૭
- કટીને ભગવતિ રક્ષો ગોડણમાં વિંધ્યવાસીની,
 જઠરાને મહાખલા રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે;
 ઘુંટીમાં રહો નારસિંહી ચરણતલ પરાક્રમી રક્ષો,
 ધી ધરી પાદાંગુલીને નમો દેવી નમું અંગે. ૧૮
- ચરણતલવાસીની રક્ષો ચરણ તલતલને નિત્યે,
 કરાલી દાઢને રક્ષો નમોદેવી નમું અંગે;
 કેશને ઉર્ધ્વકેશીની રૂવાંના છીદ્ર કૌભેરી,
 ત્વચા વાગીશ્વરી રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે. ૧૯
- રુક્ત મજ્જા મેદ માંસ અસ્થિને પાર્વતી રક્ષો,
 આંતરડા કાલરાત્રીમા નમો દેવી નમું અંગે;
 મુકુટેશ્વરી પિત રક્ષો પદમા પદ્મકોપમાં રહો,
 ક્ષત્રે ચુડામણિમા નમો દેવી નમું અંગે. ૨૦

નખ જ્વાલા જ્વાલામુખો અભેદા સર્વ સંધાને,
 શુક્રને બ્રહ્માણી રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે;
 છાયા છત્રેશ્વરી રક્ષો અહંકાર મનયુદ્ધિ પ્રાણ,
 અપાન વ્યાન ઉદાન સમાન વાયુ નમો દેવી નમું અંગે. ૨૧
 વજ્ર હસ્તા પ્રાણ યોગીની ગંધર્પ રસ શબ્દ સ્પર્શ,
 કરો ભદ્રા સદા રક્ષા નમો દેવી નમું અંગે;
 સત્ય રજ તમસને રક્ષો પ્રીતે નારાયણી દેવી,
 આયુષ્યને રક્ષ વારાહી નમો દેવી નમું અંગે. ૨૨
 ધર્મને વૈષ્ણવી રક્ષો લક્ષ્મી જ્ય કાર્તિ સપ્તશતી,
 ગોત્રને ઈંદ્રાણી રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે;
 પશુપાત્રન કરો ચંડી પુત્ર રક્ષો મહાલક્ષ્મી,
 ભરવી ભાર્યાને રક્ષો નમો દેવી નમું અંગે. ૨૩
 ધનની ધનેશ્વરી રક્ષા કન્યાની કૌમારી કરજ્જે,
 ક્ષેમ કરી મારગમાં જ્જે જ્જે નમો દેવી નમું અંગે;
 યોગરદ્ધિ વિજ્યા વસજ્જે મહાલક્ષ્મી રાજ્યદારે,
 યુદ્ધમાં જ્યવર્ધીની રહેજ્જે નમો દેવી નમું અંગે. ૨૪
 સર્વ રક્ષક અને પુનિત કવચનો પ્રેમે પાઠ કરવો,
 કહ્યું મેં ગુપ્ત કવચ રહસ્ય નમો દેવી નમું અંગે;

રક્ષાહિનં રહું જે સ્થાન કવચમાં ન કયેલું સ્થાન,
જયન્તી વસો સર્વ સ્થાને નમો દેવી નમું અંખે. ૨૫

ભલું જે જાતનું ઈચ્છે કવચને તજી કોષકાળે,
કદમ નવ એક ડગ ભરવું નમો દેવી નમું અંખે;
કવચથી વીંટાએલો જ્યાં જાય સદા જય લાભ અર્થ પામે,
કામના સઘ પુરી તો થાય નમો દેવી નમું અંખે. ૨૬

સંપતિ ધરાપર પામી સદા વિજય વરતાવે,
માનને અભયપદ સાધે નમો દેવી નમું અંખે;
દેવને છે પરમ દુર્લભ્ય કવચ આ દેવીનું દિતમ,
કરે જે પાઠ પૂજાયે નમો દેવી નમું અંખે. ૨૭

જપે જે પ્રાતને મધ્યાન સંધ્યા સમયે શ્રદ્ધાથી,
કવચને દેવરૂપ તે થાય નમો દેવી નમું અંખે;
મરે નવ અકાળ મૃત્યુથી અંગ વ્યાધી નવ થાયે,
મંત્ર વિપ મારણુ નવ ભેદે નમોદેવી નમું અંખે. ૨૮

ભૂચર ખેચર જલવાસી સહજ કુલજ માલા શાકીની,
અધમ સ અસુર નાશી જાય નમો દેવી નમું અંખે;
અધોર અંતરિક્ષ ભૂત પિશાચ ડાકીની યક્ષ ગૃહદાનવ,
ગાંધ્રવો દુર સૌ ભાગે નમો દેવી નમું અંખે. ૨૯

અહ્નરાક્ષસ અને કુષ્માંઠ ભૈરવ ને વળી વૈતાલ,
 વંદી દુર નાશ જાય નમો દેવી નમું અંગે;
 કવચથી નૃપમાન આપે કવચથી કીર્તિ તો વાધે,
 કવચથી દીગાન્તરે પૂજાય નમો દેવી નમું અંગે. ૩૦

કવચ ભણી કરે સમશતી પાઠ પૃથ્વીનું રાજ કરે સુખે,
 વેલો પુત્ર પૌત્ર વાધે નમો દેવી નમું અંગે;
 દેહના અંત પછી પામે પરમપદ દેવને દુર્લભ્ય,
 ભોગવે પરમરૂપ ધારી નમો દેવી નમું અંગે. ૩૧

જગતના અંત સુધી તે કૃપા મહામાયાની પામી,
 અભય આનંદમાં મહાલે નમો દેવી નમું અંગે;
 શિવરૂપ થાય જીવ તેનો જીવ શિવશિવા સંગરાજે,
 જાપે અજપા નિત્ય જાપ નમો સામ્ય નમું અંગે. ૩૨

અર્ગજ્ઞા સ્તોત્ર.

ગઝલ-ધુન.

“ જગતની જ્યોતિ જયઅંખે જીવન તું જગત જયઅંખે,
જનેતા જુગ જયઅંખે જગાવું જગ જયઅંખે. ”

જય જય જય જુગદંખે !!

જયન્તી મંગળાકાલી ભદ્રકાલી કપાલિની,
દુર્ગા ક્ષમા શિવા ધાત્રી સ્વધા સ્વાહા નમું અંખે;
જગત વદે શ્રી ચામુંડે જય ભૂતાર્તિ હારીણિ,
સર્વ ગત કાલરાત્રી તું કરોને જય નમું અંખે. ૧

મધુ કૈટભ મારિણી વિધાતૃ વરદાયીની,
૩૫ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંખે;
મહિપાસુર મર્દિની વિધાત્રી વરદે અંખે,
૩૫ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંખે. ૨

રક્ત બીજ અસુર હણીને વિદ્યાર્યા ચંડમુંડ દેવી,
૩૫ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંખે;
માર્યા તેં શુંભને નિશુંભ હણ્યો ધુત્રાક્ષ મહાબળિઓ,
૩૫ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંખે ! ૩

નમે સૌ સુર ચરણ તારે સર્વ સૌભાગ્યદાયીની,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે,
 અચિંત્ય છે રૂપ ને ચારિત્ર સર્વ શત્રુ વિનાશીની,
 રૂપ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમુ અંગે. ૪

નિરંતર નમૃ થૈ નમતા કરંતી પાપનાશ ચંડી,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે;
 સ્તવે ભક્તિ થકી તુજને કરે તું નષ્ટ કષ્ટ ચંડી,
 રૂપ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમુ અંગે. ૫

જગતમાં કરે ભક્તિ પૂર્વક નિરંતર પૂજન તો તારું,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે,
 દેવી સૌભાગ્ય આરોગ્ય પરમ સુખને સદા આપો,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે. ૬

કરી કલ્યાણ હે ભદ્રા વિપુલ લક્ષ્મી મને આપો,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે;
 વધારો બળ અતિ અંગે અરીને મર્દી હે ચંડી,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે. ૭

ધસાયે ચંડી તુજ ચર્ણે અસુર સુર મુસ્તકના રત્નો,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમુ અંગે;

- કરો સૌ મનુષ્યને જશવંત વિદ્યાવંત લક્ષ્મીવંત,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમું અંગે. ૮
- ચંડી પ્રચંડ દૈત્ય દર્પદ્ર નમેલો ચરણે છું શરણે,
 રૂપ જય જશને આપો રીપુ કાપો નમું અંગે;
 ચતુરભુજે ચતુર્વર્ક સ્તવેલી આઠ પરમેશ્વરી,
 રૂપ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે. ૯
- સ્તવેલી ભક્તિથી કૃષ્ણે આઘશક્તિ શ્રી અંબિકે,
 રૂપ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે;
 સ્તવેલી પાર્વતીપતિયે દુહિતા હિમાચળની મા,
 રૂપ જય જશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે. ૧૦
- સ્તવેલી સદ્ભાવે શકે પૂજેલી પરમપરમેશ્વરી,
 રૂપ જયજશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે;
 કર્યો છે ગર્વ અસુરનો ખંડ દંડ બાહુ થકી દેવી,
 રૂપ જયજશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે. ૧૧
- ભક્તજન ઉર આહવાદક શ્રી અભય આનંદની દાતા,
 રૂપ જયજશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે;
 પુત્ર આપો લક્ષ્મી આપો કરો મનકામના પૂરી,
 રૂપ જયજશને આપો રિપુ કાપો નમું અંગે. ૧૨

કુલવંતી પત્ની મનરમા મનોવૃતાનુસારીણી,
 તારીણી દુર્ગ દધી સંસાર આપો દેવી નમું અંગે;
 પાઠ આ સ્તોત્ર તણો જાપી જપે મહાસ્તોત્ર સમશતીનું,
 સંપતિ ફળ ચંડી જપના પામે નર પૂર્ણ નમું અંગે. ૧૩

કીલક સ્તોત્ર.

ગઝલ-ધુન.

“જગતની જ્યોતિ જય અંગે જીવન તું જગત જય અંગે,
 જનેતા જુગ જય અંગે જગાણું જગ જય અંગે ”

જય જય જય જુગદંગે !!

જ્ઞાન વિશુદ્ધ દેહ જેનો ત્રિવેદી દીવ્ય છે ચક્ષુ,
 શ્રેયઃ પ્રાપ્તી નિમિત્ત ધર ચંદ્ર નમો સામ્ય જય અંગે;
 મંત્રાની સિદ્ધી અટકાવે શાપરૂપ કિલક સંહારે
 સ્તોત્ર વિણ જપે મંત્રનો જાપ પામે કલ્યાણ જય અંગે. ૧

સિદ્ધ થાયે ઉચ્ચાટન યોગ સ્તોત્રનો મંત્ર જોહ જાપે,
 સ્તવનથી પ્રસન્ન થાય છે નિલ ચંડીકે જય જય અંગે;
 ઉપાસક કીલક સ્તોત્ર આગે વૃથા ઔષધ મંત્ર પ્રભાવ
 થાય છે કાર્ય ઉચ્ચાટન સિદ્ધ કાર્ય વિણ જાપ જય અંગે. ૨
 કાર્યસિદ્ધીમાં સ્તોત્ર કીયું શ્રેષ્ઠ સમશતી અન્ય મંત્ર જાપ સ્તોત્ર
 સર્વથી શ્રેષ્ઠ સમશતિ સ્તોત્ર વદેછે સામ્ય જય અંગે,
 ગુપ્ત રાખ્યું જાણીને શુભ શંભુએ સમશતિનું સ્તોત્ર,
 આવે છે અન્ય મંત્ર પુન્યપાર ચંડી પુન્ય શ્રેષ્ઠ જય અંગે. ૩
 મંત્રને જાપ કરનારો પામે કલ્યાણ નિઃશંકેહ,
 નથી વિશ્વેજ કૃણાદાતા સમશતી સમ જય અંગે;
 કરી એકાગ્ર ચિતે પૂજા કરે દેવીને ધન અર્પણ
 કૃષ્ણ ચૌદશ આડમને દીન જય પામે જય અંગે. ૪
 શક્તિની આજ્ઞા લઈ જે ભક્ત કરેલા ધન અર્પણમાંથી;
 ઉદર નિર્વાહ જેટલું લે પ્રસન્ન ચંડી રહે જય અંગે;
 સ્તવ્યું આ કીલક સ્તોત્ર શિવે જાણીને જગતના જન સૌ
 કૃપા ઇષ્ટની પ્રાપ્ત કરીને થશે ઇશ્વર જય અંગે. ૫
 જાપે જે પુરૂષ સમશતીને કરી નિષ્કીલાં વિધીથી,
 થાય તે સિદ્ધ ગણુગાંધર્વ દેવીનો જગમાં જય અંગે;

ગમે ત્યાં અટન અટવીમાં કરે ભય કદી ન તે પામે
 થાય નહીં અકાળ તો મૃત્યુ મળે શુભ મોક્ષ જય અંગે. ૬
 કીલકનો સમજી પાઠ કરવો નહીતો નાશ થાય જાણો
 વિષુધે શરૂવાતથી શુદ્ધ સ્તોત્ર જપવું જય અંગે
 દીસે સૌભાગ્ય જે સુંદરીમાં પ્રાપ્ત શ્રી કૃપાથકી થાયે
 માટે નિત્ય કીલક પાઠ કરવો ભક્તિ ધરી ઉર જય અંગે. ૭
 જપે જે પાઠ મંદ સ્વરથી સંપતિ પામે જન જગમાં,
 ઉચે સ્વરથી ઉચ્ચ સંપતિ પામે નિશ્ચય જય અંગે;
 મળે અશ્વર્ય ધન સૌભાગ્ય મોક્ષ આરોગ્ય ટળે રિપુ,
 સ્તવન શા કાજ કરે નવલોક જપો જીભેથી જય અંગે. ૮

સ્તોત્ર સમાપ્ત.

શ્રી ચંડી કાવ્ય.

શ્રી સપ્તશતી સાર કથામૃત.

અધ્યાય ૧ લો.

હરીગીત છંદ.

એક અવસરે તપ આદરે માર્કુંડ નામે મહામુની,
જયકારી આવી પ્રશ્ન કરતા વ્યાસ શિષ્ય જૈમીની;
દિપતિ સપ્તશતિ તણી મુનિવર મને પ્રેમે કહો;
સંસારમાં જે વ્યાપ્ત શક્તિ સાર સંસારે રહ્યો.

અહમ મનુ રવિ સૂત શ્રી સાવર્ણી જે કહેવાય છે,
વિસ્તાર સારકથા સુણે પાવન પાપી થાય છે;
ચંડી તણો મહીમા ચરાચર વ્યાધી સુણે જાય છે,
આનંદ અંતરમાં થઈ જીવ શાંતીથી હરખાય છે. ૨

જશવંત જૈમીની કહું ઉત્પત્તિ કારણ મનુ તણું,
 ઉમંગથી ઉભરાય છે ઉત્કૃષ્ટ ઉર તમ અતિ ધણું;
 પ્રભાવ મહામાયા તણેા મન્વંતરાધિપ જે થયો,
 સાવણિું રવિ સુત મહાભાગ તે શોક પૂરેનો ગયો. ૩

સ્વારૌચિષ મન્વંતરે ચેત્ર વંશ વિશાળ જે,
 સમસ્ત ક્ષિતી મંડળ થયો એક સુરથ નામ ભુપાળ છે;
 પાળે પ્રજાને પુત્રસમ કલ્યાણ સૌનું તે કરે,
 કોલા વિધ્વંસિ ભૂપતિ સુરથ તણી ધર્પા ધરે. ૪

દેવગતિ છે કારમી કોલા નૃપ ચઢી આવીઓ,
 માંડી પ્રજાને લૂંટવા દંડી સુરથ ઝટ ઝાલીઓ;
 પેટ ફૂટયું રાયનું નિજ સચીવે નૃપ ઘેરાવીયો,
 ગાદી જીતી કબજે કરી કુડકપટે રાય હરાવીયો. ૫

રાજા છતાં લીધું હરી નિજ સૈન્ય ને ભંડારરે,
 બહાર વંદી જોધને રાયે કર્યોજ વિચારરે;
 મૃગયા નિમિત્તે એકલો અશ્વે ચઢી ચાલ્યો ગયો,
 ગહન વનમાં વિચરતાં બહુ રાય તે દુઃખી થયો. ૬

સૈન્ય કો સાથે નહીં દુઃખ કારમું ઉરમાં ધરે,
 હાજર થતા આવી હજારો ત્યાં એકલો તે ડગભરે,

એમ કરતાં આવીયો મેઘાણી જ્યાં તપ કરે;
 અવલોકતાં આશ્રમ સુંદર નયન નૃપ ત્યાં તો ઠરે. ૭
 વૃક્ષો થકી વિંટાએલો આશ્રમ સુખનું સાજરે,
 મુનિ વૃંદ જ્યાં સૌ તપ કરે ત્યાં પાપ થાયે પ્રાજરે;
 રૂપી ચરણમાં શીર નામીયું મુનિએ દીધું સન્માનરે,
 શાંતી ધરી ઉર કાળ કંઈ ભૂપતિ રહ્યો તે સ્થાનરે. ૮
 એક દીન ચિંતન ચિત વિષે કરતોજ ભૂપ અપારરે,
 સુખ સાહેબી સૌ નષ્ટ થઈ ઉરમાં ધરેજ વિચારરે;
 બુદ્ધિ નિવૃત્તિ માર્ગથી ચિંતા કરંતા બ્રહ્મ થઈ,
 મારાપાળું ને મમત્વના અભિમાનથી શુદ્ધી ગઈ. ૯
 મમ પૂર્વજેએ પ્રથમ પાળી પોપીયું મુજ ગામરે
 સેવક સચીવ સૌ પાપીઆ કેમ પાળશે અરિ ઠામરે,
 વૃત્તિ થઈ વિપરીત હા રૈયત રગડશે રાંકડી,
 દુઃખ પામશે ધેનુ પ્રજા કકળાટ કરશે બાપડી. ૧૦
 પ્રધાન મારો પ્રિય માવત હસ્તિ મદભર જોહરે,
 હાથ અરીને તે પડ્યા શા સુખ ભોગવશે તેહરે;
 ગુણિયલ અનુચર માહરા તે ચઢ્યા શત્રુ હાથરે,
 ભંડાર ક્ષય કરશે બહુ દુઃખ પામશે અનાથરે. ૧૧

મુજ ભામીની અતિ સુંદરી મુજ સાથ પ્રેમી મનરે,
 શત્રુ તણા નીચ ત્રાસથી ગભરાઈ જશે તનરે;
 નિત કલેશ ને કંકાસથી ચિત માંહી ચિંતાને ગ્રહે
 દુર્જન અને દુઃખી બની આશ્રમ રૂપીના તે રહે. ૧૨
 એક દીન એ આશ્રમે એક દીન વૈશ્યને નિરખીયો,
 અંતર વિચારી એહનું નિજ સમ દુઃખી પરખીયો;
 લાવી દયા દીલને વિષે બહુ પ્રેમથી બોલાવીઓ,
 આપી દીલાસો દુઃખમાં નિજ ભાઈ પેરે પાળીઓ. ૧૩
 બાંધવ કેમ દુખીઓ દીસે દુઃખ દીલનું તું કહે મને,
 કાયા ગળી થઈ કારમી શું કષ્ટ છે અંતર તને;
 વૈશ્ય વગતો બોલીઓ છે સમાધી મુજ નામરે,
 કર્મે કરી દુઃખ પામીયો વિપરીત બન્યું છે કામરે. ૧૪
 વ્યાપારમાં ધન મેળવી ઘરમાંહી પગ મેં મુકીઓ,
 ધનમાલ બહુ મમ સાથ દેખી પુત્ર ધર્મને મુકીઓ;
 મમ સુત ને વળી સુંદરી લોભે થયા અતિ દુષ્ટરે,
 કબજે કર્યું ધન કપટથી લોભી બન્યા પાપીધરે. ૧૫
 ઘર બહાર મુજને કાઢીઓ ધન અધીકું હા લાવવા,
 અપમાન ને બહુ ત્રાસથી વનમાં ફરે છું હાલ આ;

હાથે લીધેલી આપદા આ દુઃખ કેને હું કહું,
 દાંત કચરે જીભ જ્યાં ત્યાં કટ શું ઉરમાં લહું. ૧૬
 શાંતી પડે નહીં મન વિષે અંતર વ્યાધી થાય છે,
 ભ્રમીત ચિત માઈં થયું નિશદીન જીવ મુંઝાય છે;
 તાત પ્રેમને ત્યાગીઓ નવ પુત્ર પ્રેમ તજ્જય છે,
 સ્ત્રી પુત્રને પરિવાર પ્રેમે પ્રાણ મુજ પ્રોવાય છે. ૧૭
 જેને ગણે તારા સદા મારાજ મનથી માનતો,
 તેણે તજ્યો ધન લોભથી તેનું નથી કાંઈ ધ્યાન તો;
 ખતા પડ્યા તુજને ઘણા તોપણ તજે નહીં પ્રેમને,
 નીર લાવી આંખમાં ઉર યાદ કરતો રહેમને. ૧૮

ચોપાઈ.

તજ્યો તાતનો પુત્ર નેહ દીધો ધન લોભે કરી છેહ,
 પલટાણી મમ પ્રિય સુંદરી સ્વજન સૌ મેલ્યા પરહરી;
 સ્નેહ ધરીને તોયે રાય કઠણ કાળજ નવ મમ થાય;
 નિરગુણ છે તે જાણું સહી તોયે મમતા જાણે નહીં. ૧
 હાય રાજ કહે ભૂપજ ગયું જ્ઞેત જ્ઞેતાંમાં શું શું થયું,
 મુજ વૈભવ હું શું કહું કથી હાય મમતા જાતી નથી;

ચાલો રૂપીને પૂછીએ વાત જઈ બેઠા બંને સંગાથ,
 મુની ચરણે પડી વંદન કીધ બેઠેને આદર આસન દીધ. ૨
 કથા વારતા કહે અનેક રાજા રૂપીને પૂછે વિવેક,
 ભગવત પ્રશ્ન કરે છું આજ ઉત્તર આપો ઋષીરાજ;
 રાજ્ય મારું લીધું રીપુએ હરી અંહી રહ્યો ઉર ધીરજ ધરી,
 આ છે વૈશ્ય ધનવંતો ઘણો મુણો મુનિ હેવાલ એ તણો. ૩
 એના બદલાયા સુત નાર લોભે છાંડ્યો નિજ પરિવાર,
 દુઃખીઆ એવા બંને મળ્યા તમ દર્શનથી કષ્ટજ ટળ્યાં;
 મને રાજની મમતા ઘણી માયા એને સ્વજન તણી,
 આ રીતનું અંતર દુખ મુનિ કહો કેમ થાશે સુખ. ૪
 દુષ્ટ દોષે કરી વિષય સાથ મારું મન મોહે છે નાથ,
 વિભુ તેહનું કારણ કરું મુજ મનમાં અંધારું વશ્યું;
 મદથી થયો વિવેકજ અંધ લાગ્યા માયા કેરે ધંધ,
 ચિતમાં જરી એનજ નવ પડે મનદું માયામાં રડવડે. ૫

હરીગીત છંદ.

પ્રશ્ન સુણી રાયનો વદીયા ઋષીવર વચન રે,
 વિષય ગોચર જ્ઞાન સરખું જીવજંતુ કેરે મન રે;

પ્રથક વિષય જ્ઞાનથી રસ ઈંદ્રીને આધીન થઈ,
 રસબસ સદા રહેતા મચી ઉર વાસના રસની લઈ.
 દીવાંધ પ્રાણી કંઈ દીસે ભેરવ ઉલુક નવ ભાળતા,
 વળી પંખી કાગાદીક અરે નવ રજનીએ કંઈ ન્યાળતા;
 વળી દીન કે દેખે નહીં નવ રજનીએ જરી પેખતા,
 પશુપંખી તે સૌ વિષયમાં રસબસ બધા છે લેખતા. ૨
 છે મનુષ્ય જ્ઞાની એમ નહીં પશુપક્ષી મૃગ જ્ઞાની સહી,
 આહાર નિંદ્રા ભય વિષયનું જ્ઞાન છે સરખું લહી;
 પક્ષી ગૃહે છે અન્ન ચાંચે પોતે ક્ષુધાતુર રહી સદા,
 નિજ બાળને ખવરાવતા પિતૃ ફરજનેજ કરી અદા. ૩
 તેમ મનુષ્ય બાળ ઉછેરતા મોટા થઈ કરે સેવના,
 શ્રાદ્ધ કરી રૂણ બાધ ટાળે સુખ આપતા પિતૃ મેવના;
 પક્ષીને ઉપકાર કંઈ નહિં વળગી માયા તો રહી,
 ઉડી જાય આવે પાંખને નવ ઝોળખે મા સુત સહી. ૪
 તોયે પશુ પંખી બધા માયા વિષે બંધાય છે,
 મનુષ્યનું કહો શું ગણુ માયા સરે સંધાય છે;
 પશુપંખી જીવજંતુ બધા વળી મનુષ્યને સૌ દેવતા,
 માયા તણે આધીન છે બની દીન માયા સેવતા. ૫

આશ્ચર્ય એમાં કંઈ નથી એ આદીનો વ્યવહાર છે,
 સૃષ્ટી તણા સૌ કાર્યમાં ઉત્પતિ સ્થિતિ સંહાર છે;
 વિષ્ણુ વિભુની યોગનિંદ્રા જગતને મોહાવતી,
 રાગી વિરાગી જ્ઞાનીઓને ઘડી ઘડીજ નચાવતી. ૬

ભગવતિ એ મોહીની માયા વિષે દીસે ભરી,
 એ મોહમાં મોહાવીઆ જોગી જતીને ફરી ફરી;
 જગત સૃષ્ટી જુગિતને જાણી દીધી નર મુક્તિને,
 નાચી નચાવે વિશ્વને વિવિધ ખતાવી યુક્તિને. ૭

વિદ્યા પરમ માયા ખરી સ્થિર ચર હેતુ ભૂત વિસ્તરી,
 સમ્યક જાણે નવ કળી કે વિશ્વ બંધ હેતુ વળી;
 આદી અનાદી વ્યાપ્ત છે જ્યાં જોઈએ ત્યાં વિશ્વેશ્વરી,
 માયા મહીતળમાં દીસે છે એક આદી ઇશ્વરી. ૮

સુણી વચન રૂપીરાજના ત્યાં ભૂપતી વાણી વહે,
 વિભૂ મહામાયા કહી સત્યાર્થ મેં નવ લહી રહે;
 તે કોણુ માયા કોથી થઈ તેનું કહો શું કર્મ છે,
 પ્રભાવને સ્વભાવ ઉત્પતિ સ્થિતી શું મર્મ છે. ૯

રૂપી વદા સુણુ નરપતિ માયા એ મૂર્તિ કીર્તી નિત્ય,
 એથી રહ્યું આ વિશ્વ વ્યાપી છે રૂપ કારણુ એ પ્રતીત.

દેવ કાર્યને અર્થે છે ઉત્પતિ વચન કહેવાય છે,
પ્રકટ રૂપજ હોય તેનું કારણ ભૂપ મનાય છે. ૧૦

સદા નિરંતર નિત્ય છે થાયે ન કંઈએ નાશ છે,
પ્રકટીજ કારણથી કહેવાયે રૂપ કરીને પ્રકાશ છે;
જ્યારે જગત ઉદ્ધી રૂપે સ્વામી રહ્યા ભગવાનરે,
કલ્પાંત સમયે શયન કરતા શેષ ભજીને સ્થાનરે. ૧૧

ત્યારે હરીના કર્ણ મેલે જે અસુર પેદા થયા,
અહ્માનો કરવા અંત મધુ દ્રૈટલ તત્પર થૈ રહ્યા;
અહ્માજ નાભી કમળ હરીને દીઠા દાનવ ધોરરે,
આઘ વિષજી પોઢીયા ત્યાં નિદ્રામાંજ કઠોરરે. ૧૨

એકાગ્ર ત્યાં વિધી થઈ કરે યોગ નિદ્રા સ્તવનરે,
નયન હરીને વાસ કરીઓ ત્યારે કહુંજ વચનરે;
જાગે જરા જે વિષજી તો માયાજ અળગી થાય છે,
સ્તવન નિદ્રા ભગવતીનું માંડયું છે સ્મરુ રાયરે. ૧૩

વિધી સ્તવન.

(રાત્રી સૂક્તમ.)

ગાઝલ-ધુન.

“ જગતની જ્યોતિ જયઅંખે જીવન તું જગત જયઅંખે,
જનેતા જુગ જયઅંખે, જગાવું જગ જયઅંખે.

જયજયજય જુગદંખે !!

ધર્મશ્રી વિશ્વ જગત ધાત્રી સ્થિતિ સંહાર કારીણી,
નિંદ્રા ભગવતી વિષ્ણુ જગતની જ્યોતી જયઅંખે;
તું છે સ્વાહા સ્વધા આધ વપદ્ધકાર તું સ્વર અક્ષર,
સ્વરાત્મિકા સુધા નિત્ય ત્રિધા જગતની જ્યોતી જયઅંખે. ૧
અર્ધ માત્રા સ્થિતી સંધ્યા તું સાવિત્રીજ સુરમાતા,
પરાત્વં જગ ધ્વરાત્વં તું જગતની જ્યોતી જયઅંખે;
મહાવિદ્યા મહામાયા મહા મેધા સ્મૃતિ વ્યાપાર,
તું છે સૃષ્ટી વિસૃષ્ટી અંત જગતની જ્યોતી જયઅંખે. ૨
મહા મોહા તુ ભગવંતી મહા દેવી મહેશ્વરી,
પ્રકૃતિ રૂપ ત્રિગુણી તું જગતની જ્યોતી જયઅંખે;
કાલરાત્રી મહારાત્રી તું મોહ રાત્રી છું દારૂણા,
વસી સ્થાવર જંગમ ગાત્રી જગતની જ્યોતી જયઅંખે. ૩

તું શ્રી તું બુદ્ધિ ને બોધી લક્ષણા લગ્ન તુષ્ટી તું,
 શાન્તી ક્ષાંતી અને પુષ્ટી જગતની જ્યોતી જયઅંમે;
 ખડગીની શ્લોકીની ઘોર ગદીની ચક્રિણી શંખીની ચાપીની;
 બાણ ભુંશુંડી પરિધાયુધા જગતની જ્યોતિ જય અંમે. ૪

પરાપરથી અપરંપાર સકળ વસ્તુની છે શક્તિ,
 સ્તવું શું જાણું ન તુજ ભક્તિ જગતની જ્યોતિ જય અંમે;
 કર્યા જગતનાથ નિંદ્રાધીન તો તારો મહીમા કે જાણે,
 ધરાવ્યા હું હરી શિવ દેહ જગતની જ્યોતિ જય અંમે. ૫

મધુ કૈટભ કરી મોહીત કરો જગૃત જગ અચ્યુત,
 બોધો અસુર કરવા નાશ જગતની જ્યોતિ જય અંમે;
 સ્તવે ધાતા મહીમાતા કરો સુખશાન્તી ને શાતા,
 શરણમાં તુજ ચરણ સહાતા જગતની જ્યોતિ જય અંમે. ૬

હરીગીત છંદ.

વાણી વિરંચીની સુણી કરવા અસુરનો નાશરે,
 દેવી પ્રગટીઆ તામસી જ્યોતિ સ્વયં પ્રકાશરે;
 નેત્ર નાશા બાહુથી વળી ઊર ઉદરથી ઉદભવ્યા,
 મુક્ત કરીઆ નાથને દર્શન ધાતાને થયા.

નાંખી નજર જ્યાં વિભુએ ત્યાં ઘોર દાનવ દેખીઆ,
 તત્પર થતા તે ભક્ષવા વિધીને જતાજ અભાગીઆ;
 ઉઠી હરીએ ત્યાં કર્યો એ અસુરથી સંગ્રામરે,
 દારણ મચીયું યુદ્ધ ત્યાં પંચ સહસ્ત્ર વર્ષ એ હામરે. ૨
 અસુરો કરે બહુ વેગથી ગોવિંદપર પ્રહારરે,
 મોહે ચઢાવ્યા કારમા માયાએ અસુર અપારરે;
 યુક્તિ કરી હરીએ નવી વિદ્યા વિમાસી બોલીઆ,
 પ્રસન્ન છું તમ વિક્રમે વરં જુહી કહી ડોલીઆ. ૩
 બળવંત છો કળવંત છો આ વિશ્વમાં વિખ્યાત છો,
 બાહુબળી વર માગવા લાયક તમે એ બ્રાત છો;
 બ્રહ્મટી થકી મુકી મોહીની મતિ અસુરની ત્યાં તો ફરી,
 મદભર્યા કહે મૂઢ ગરડાડતે મદ ઊર ધરી. ૪
 વરશુંજ વિષ્ણુ આપશે શક્તિ નથી કંઈએ જરી,
 વરદાન આપું હું વિભુ માગો તમે પ્રેમે હરી;
 હસીને વદા ત્યાં વચનરે ત્રિલોકના જે નાથરે,
 માગો કહે હું માગું છું તમે મરો મારે હાથરે. ૫
 વિમાસીયા ત્યાં દૈત્ય મન બાજી બંધી અવળી લહી,
 વર માગીએ આપો હરી વર માગવા ઇચ્છા સહી;

વિષ્ણુ કહે તૈયાર છું વર આપવા માગો તમે,
 જ્યાં જળ નહીં વળી સ્થળ નહીં ત્યાં સુખથી મરીએ અમે. ૬
 કહીને તથાસ્તુ જંગ ઉંચી ત્યાં કરી જગદીશરે,
 ચાલો મુકો જંધાપરે આનંદથી તમ શીશરે;
 હરિએ ધર્યા ત્યાં શીર છેદા ચક્રથી તે ઠારે,
 માર્યા મધુ કૈટભ દત્તજ લાગી જરા નહીં વારરે. ૭
 જયકાર વ્યાપ્યો જગતમાં આનંદ વિધી ઉર પામીઆ,
 શુભ સ્વરૂપ પ્રગટ્યું ભગવતિનું દુખડા દુર વામીઆ;
 હાજર ભક્તાધીન જ્યોતી ભાવે ભજે હાજર થતી,
 રક્ષા કરે શક્તિ વડે નિજ ભક્તની શક્તિ સતી. ૮

મધુ કૈટભવધ સમાપ્ત.

પ્રથમ અધ્યાય સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૨ જો.

દોહરા.

- મહીમા કહું ચંડી તણો સાંભજો મન કરી ઠામ,
પૂર્વે દેવાસુર થયો શત વર્ષો સંગ્રામ. ૧
- મહીપાસુર એક મહાબલી શક પરાજય કીધ,
દેવ સકળને કાઢીઆ પદવી પુરંદર લીધ. ૨
- સૂર ત્રાસથી ચાલીઆ બ્રહ્મા શંકર સંગ,
વેગે કરીને આવીઆ સ્વામી જ્યાંહી શ્રી રંગ. ૩
- વૃતાન્ત સઘળું તેહનું દેવે કહ્યું તત્કાળ,
સ્થાનક બ્રહ્મ બનાવીઆ દયા કરોજ દયાળ. ૪
- વન્દિ વરુણ રવિ ઇંદ્રને સોમ યમ ધનપાળ,
અમર તણા અધિકારને ભોગવે સર્વ વિશાળ. ૫
- સુર સ્વર્ગથી કાઢીઆ અવનીચર થયા દેવ,
મનુષ્યવત થઈને પડ્યા જાણો અવશ્યમેવ. ૬
- અંતર દુઃખ સઘળું કહ્યું શરણે આવ્યા આજ,
મહીપાસુરના વધ તણો કરો ઉપાય મહારાજ. ૭

- વચન સુણી સૌ સુરનાં ચઢ્યો હરીને કોપ,
અનર્થ અસુરે આદર્યો થયો ધર્મનો લોપ. ૮
- કોધાતુર હરી મુખથકી નિસર્થુ તેજ મહાધામ,
બ્રહ્મા શિવ સુર અવરતું તેજ મળ્યું એક દામ. ૯
- જાળહળ જાણે નગ થયો તેજ તણો અંબાર,
સર્વ સુર દષ્ટી સમક્ષ થઈ તેજોમય નાર. ૧૦
- ત્રિભુવન વ્યાપ્યું તેજ તે વરત્યો જયજયકાર,
દશે દીશા એ તેજથી ઝગમગ થઈ નિરધાર. ૧૧
- શ્વેત શંભુના તેજથી સુંદર મુખ થયું સાર,
વદન શ્વેત શોભી રહ્યું જેમ વિદ્યુત ચમકાર. ૧૨
- યમ તેજે કેશો થયા બાહુ વિષ્ણુ પ્રૌઢ,
સોમ થકી સ્તનદ્વય થયા કટી શક્ટી ગુઢ. ૧૩
- વરુણ તેજે ઉર જંઘને નિતાળ મહીના જેહ,
વિદી તેજે ચરણો થયા અંગુલિ અર્ધ વળી તેહ. ૧૪
- વસુ તેજે કર અંગુલી નાસિકા ધનપત્ય,
પ્રજાપતિથી દંત સર્વ નયનત્રિ પાવક સત્ય. ૧૫
- બ્રુહદી થઈ સંધ્યા થકી શ્રવણ તેજ પવન,
સકળ સુરના તેજથી શ્રી વાધ્યા ધન ધન્ય. ૧૬

તેજ રૂપ જોઈ શ્રી તણું હરખ્યા દેવ સમસ્ત,
ધીર ધરી અંતર જરી થશે અસુરનો અસ્ત.

૧૭

હરીગીત છંદ.

આનંદ પામ્યા અમર સૌ મહીષે પીડયાજ અપારે,
આયુધ આપો આપણા શ્રીને કરો નવ વારે;
એક ત્રિશૂળ કર્યું ત્રિશૂળથી શિવે ઉમંગે આપીયું,
ગરડારૂઢે નિજ ચક્રથી એક ચક્ર શ્રી કર સ્થાપીયું. ૧

શંખ વણ્ણુ ને શક્તિ વન્હી મરતે આપ્યું આપરે,
નિજ વજ્રથી કરી વજ્ર ઇંદ્રે ગજ ઘંટા આપી આપરે;
યમ દંડ પાશજ જળપતિ પ્રજાપતિ અક્ષ માળરે,
અહ્મા કમંડળ તરણી નિજ કર ખડગ ખેડુ કાળરે. ૨

ક્ષીર સાગરે ભૂપણુ ધર્યા નિર્મલ વસન દીવ્ય હારે,
ચુડામણિ કુંડલ કંકણુ તાટંક વેસર સારરે;
અર્ધ શશિ કેયુર ખાલુ ચરણે નુપુર છે ભવ્યરે,
પદ કડી વીંટી અંગુલી જે રત્ન જડી મહા દીવ્યરે. ૩

વિશ્વકર્માએ કવચ પરશુજ અસ્ત્ર રસાળરે,
હિમાચળે સિંહ આપીએ પાંકજ સમુદ્રે વિશાળરે;

આપ્યું કુમેરે મધનું એક પાન પાત્ર એ વારરે,
 રત્નમણી શોભીત શેષે આપ્યોજ નાગ હારરે. ૪

આનંદ પામી અમર વૃંદે આપીયું સન્માનરે,
 હાસ્ય કીધું શક્તિએ શબ્દ પૂર્યો નભ સ્થાનરે;
 પડધો પ્રચંડ તેનો થયો કંપ્યાજ સધળા લોકરે,
 વસુધા ચળી મહીધર ધુન્યો કહે દેવ જયજય શ્લોકરે. ૫

ઉધોર છંદ.

આ શો કારમો ઉત્પાત ધુજંતી ધરા સાક્ષાત,
 ડોલે દશ દીસે દીગપાળ કોપ્યો મહીષ આણી કાળ;
 થાઓ દાનવો તૈયાર ધારો કર વિષે હથિઆર,
 ચાલ્યો સૈન્યને લઈ સંગ ક્રોધે કંપીઆ છે અંગ. ૧

દેવી ત્યાં દીઠા સાક્ષાત જે છે વિશ્વમાં વિખ્યાત,
 વ્યાપ્યું ત્રિભૂવનમાં તેજ હાહા છે રિપુ મમ એજ;
 શું છે ચરણ કેરો ભાર અવનિ ડગમગે આવાર,
 ધસાયે મુકુટ તો આકાશ જેના ધનુષ્ય શબ્દે ત્રાસ. ૨

થાયે શેષને ઉર ખાસ કંપે દશ દીસે આકાશ,
 દેવી તેજનો અંખાર ભૂજ છે સહસ્ત્ર નિરધાર;

કુધા દાનવો કરી ક્રોધ ફેકે આયુધો કંધ યોધ,
મચીયો ઘોર ત્યાં સંગ્રામ લડતા દાનવો ધરી હામ. ૩

કરતા અસ્ત્ર શસ્ત્ર પ્રહાર વરત્યો વેગે હાહાકાર,
આવ્યો મહિષ સુભટ વીર ચિશ્તુર વિક્રમી મહાધીર;
ચામર આવ્યો જળરો દૈત્ય ચતુરંગ સેનાની સહીત,
આવ્યો ઉદય કરવા ધાત મહા હનુ દૈત્ય તો સાક્ષાત. ૪

અસીલોમા દીસે છે કુર બાબકલ છે અતિ ત્યાં શર,
ગજ રથ વાળનો નહી પાર સૈનીકો છે અપરંપાર;
લઈને આવીયો બિડાલ જાણે છંછેડાયો વ્યાલ,
મચીયો ઘોર ત્યાં સંગ્રામ કાપ્રાકાપી હામો હામ. ૫

તોમર સાંગ મૂશળ માળ ખડગ નેજ બિંડીપાલ,
મુકે પાશ ફરસી હાલ જાણે પ્રાણ લે છે કાળ;
આયુધ છોડતા અસુર શક્તિ છેદતી ધરી શર,
પાવક પ્રગટીઓ જેમ વન કુદયો કેસરી વાહન. ૬

કંઈને મારીઆ ભરી ફાળ કંઈને ફાડીઆ લઈ ખાલ,
કંઈના ફેાડીઆ લોચન કંઈના છેદીયા છે તન;
કરતા યુદ્ધ તિક્ષણ ખાસ મુક્યો દેવીએ નિઃશ્વાસ,
ડિપજ્યા ગણુ લક્ષ અનંત લેવા દૈત્યનો ત્યાં અંત. ૭

કરતા અસુર સાથે યુદ્ધ મારે કારમા આયુધ,
 વાગે પટહ શંખ મૃદંગ મચીયો ઘોર ત્યાં રણુરંગ;
 કાઢ્યો અસુર કેરો કાળ કર્યા શ્રીએજ હાલ હવાલ,
 પામ્યા ઘંટ નાદે મોહ કંઠના ઉડીઆ વપુ લોહ. ૮
 કંઠને બાંધીઆ છે પાશ કંઠને બાણે કરીઆ નાશ,
 કંઠને મૂશળ કેરા ઘાત કંઠને વાગ્યા વજ્રપાત;
 ઝરતું અંગથી રૂધીર શણે ભેદીયા છે ઉર,
 કંઠના કાપીઆ છે હાથ કંઠના ઉડીઆ છે નાક. ૯
 કંઠના કંઠ પડયા છે ઘડ કંઠ છે ચર્ણુ વિના ભડ,
 કંઠના કંઠ કપાયા અંગ પડીઆ કંઠની અપંગ;
 દેખાતી જરી નવ ધર્ણુ પામ્યા દૈત્ય ત્યાં ખુબ્ય મર્ણુ,
 સરિતા લોહીની દેખાય યોગરદ્ધમ ખાવા ધાય. ૧૦
 કરીઓ અસુરનો સંહાર કરતા દેવતા જયકાર,
 વૃષ્ટી પુષ્પની ત્યાં થાય સ્તુતિ સુર સધળા ગાય;
 આનંદ અંગમાં નવ માય વંદી દેવીને હરખાય,
 જય જયકાર ત્યાં બોલાય ઉમંગ ઉરથી રેલાય. ૧૧

બીજો અધ્યાય સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૩ જો.

ઉધોર છંદ.

માર્યું નિરખીયું નિજ સૈન્ય ચિહ્નુર ઉર થયો છે ખિન્ન,
 કોપે ચાલ્યો કરવા યુદ્ધ અંખા અંગ ધરી આયુધ;
 કરી શર વૃટ્ટી ત્યાં અપાર જાણે ગીરી ધનની ધાર,
 છેદ્યા દેવીએ સૌ જાણુ માર્યો સારથી તોખાર. ૧
 ભાગ્યું ધનુષ્ય છેદી ધ્વજ ભેદ્યું શરીર પામ્યો લજ્જ,
 ખેડુ ખડગ ધાર્યું ધીર ચાલ્યો પાજો વદવા વીર;
 માર્યું સિંહ ગસ્તકે ખડગ કોધે બનીને અડગ,
 કરીઆ દેવીપર પ્રહાર લીધું કર વિષે શણ સાર. ૨
 ક્રોધે અરણુ છે લોચન છોડ્યું શણ દેવી તન,
 સામુ શણ મૂક્યું યાત કરીઓ અમુર પૃથ્વી પાત;
 છેદ્યું શણ છેદ્યું શીર પામ્યો મરણુ તે મહાવીર,
 ચાલ્યો ગજ ચઢી ચામર માંડ્યા છોડવા ખુબ શર. ૩
 મૂકી સાંગ કરીને રીસ છેદી દેવીએ પાડી ચીસ,
 કરીઓ કારમો હુકાર જાગરો ધનુષ્યનો ટંકાર;
 કરીઓ તેજ હીન અમુર ઢગીઓ ધરણુપર તે શર,
 પડતા એક મૂક્યું શણ દેવીએ કર્યું નિર્મૂળ. ૪

કુવો સિંહ ત્યાં તત્કાળ ગજપર ચઢ્યો ભરીને ફાળ,
બાહુ યુદ્ધ કરે ભૂપાળ ગજપરથી પડ્યો તે કાળ;
કરતો યુદ્ધ કેસરી સાથ છેવો સિંહે તેનો હાથ,
કાપ્યું અસુર કેરું શીર આવ્યો ઉદરગ મહાવીર. ૫

કરીને શિલા વૃક્ષ પ્રહાર માર્યો ચંડીએ નિરધાર,
માર્યો મુષ્ટી તલે દંત લીધો કરાળનો ત્યાં અંત;
ધારી ગદા કર મોઝાર ઉદ્ધતને કર્યો ત્યાં ઠાર,
માર્યો બાષ્કલ ભીંડીપાલ તામ્ર અંધક તત્કાળ. ૬

માર્યા મહા હનુ ઉગ્રાસ્ય કરીઆ ઉગ્ર વીર્ય લાસ્ય,
મૂક્યું ત્રિશૂળ કરીને રીસ પાડી ત્રિનેત્રે ત્યાં ચીસ;
લીધું બિડાલ ખડગ કર છેદ્યું તન થકી ત્યાં શીર,
કરીઆ દુર્મુખ દુર્ધર ઠાર પડીઆ અસુર હારોહાર. ૭

સુણીને સૈન્ય હાહાકાર આવ્યો મહીપાસુર તે વાર,
આવ્યો મહીપ રૂપે અસુર નાંખે ત્રાઠ બનીને કુર;
કરતો કારમુ તોફાન આવ્યો અસુર એ હેવાન,
માર્યા શીંગથી કંઈ વીર માર્યા મુખથકી કંઈ ધીર. ૮

કરીઆ લાતના પ્રહાર પુછે કરીઆ કંઈને ઠાર,
કરીઆ કુદીને કંઈ નાશ વેગે કંઈ થયા છે લાશ;

કરીને કારમી ખુમરાણુ કાઢ્યો ખુબ કચ્ચરધાણુ,
પાડ્યા ગણુ પૃથ્વીપાત ચાલ્યો સિંહની કરવા ધાત. ૯

કોપે શૃંગ લીધા નગ ઉઠાળી ફેંકીઆ છે ખગ,
ધરતી ધમધમી રહી ખુબ ઉઠ્ઠી થયા હુબાહુબ;
થયા છે ખંડ ધનતો ખાસ મુખે ચાલ્યો ઉણુ શ્વાસ,
ગીરી ભાગીઆ કરી ચૂર ધસીને આવીઓ તે શર. ૧૦

કરીઓ ચંડીએ ત્યાં ક્રોધ ખાલ્યો આવતો તે યોધ,
ચઢીયું કારમું ત્યાં શર નાંખી પાશ બાંધ્યો અમુર;
છાંડ્યો મહીપ કેરો દેહ થયો ત્યાં સિંહ સ્વરૂપે તેહ,
છેદ્યું સિંહ કેરૂ શીર થયો ત્યાં વીર રૂપે ધીર. ૧૧

લીધું છે ખડગ કર મોઝાર કરે જ્યાં દેવીપર પ્રહાર,
મુક્યું બાણ લેવા કાળ થયો ત્યાં ગજ એ વિકાળ;
સુંઠે તાણીયો જ્યાં સિંહ કાપી સુંઠ કરીને છેહ,
કર્યો જ્યાં શક્તિએ પ્રહાર ધાર્યું મહીપ રૂપ નિરધાર. ૧૨

નાંખી ત્રાડ કરે પોકાર ત્યારે ધ્રુણ્યો સંસાર,
કોપ્યા ખુબ ચંડી માત લીધું વાણી કર પાત્ર;
કરીયું હાસ્ય ખુબ કરી પાન દીસે રક્ત લોચન માન,
ઉઠાળી નાંખતો તે નગ ચંડીપર કરતો દગ. ૧૩

કરતા ચૂર નગ તે દાર માને ક્ષણુ ન લાગે વાર,
કર્યો મદ વીર્યે ઉદ્ધત નાદ બોલ્યા દેવી પાદી સાદ;
જ્યાં લગી કંઈ સુરાપાન પાપી કરી લે તોફાન,
તારો આણીશ હું અંત ત્યારે થશે ધરા નચાંત. ૧૪

બ્યાખ્યો ક્રોધ અંગોઅંગ ચઢીયો મદ કેરો રંગ,
માયું કંઠ વિષે શૂળ થયો જ્યાં મહીપ તો નિર્મળ;
નીકળ્યો મુખથકી એ બહાર ધારી ખડગ ચર્મ સાર,
કરતો દેવીપર પ્રહાર શક્તિ મારે અપરંપાર. ૧૫

થાયે તુમુલ ત્યાં તો યુદ્ધ રહેતી નવ જરૂર ત્યાં સુધ,
વદતા વીર હાથોહાથ આવ્યા ખુબ બાથબાથ;
કૂદી બેઠા છાતીપર ચાંખ્યો ચરણે ભૂમીપર,
ખુંદ્યો ખુબ કરીને રીસ પાડે અસુર ચીસાચીસ. ૧૬

અંતે ખડગ લીધું માત વાઢી શીર કીધો ઘાત,
માયો મહીપાસુર પરિવાર કરીઆ અસુર સર્વે દાર;
પામ્યો દીવાકર પ્રકાશ વાંધ્યો ભક્ત ઉર ઉલાસ,
નાચે અપસરા ચેષ્ટકાર બોલે દેવતા જયકાર. ૧૭

મહિપાસુર વધ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૪ થો.

(શકાદય સ્તવન.)

ગઝલ.

જગતની જ્યોતિ જય અંમે જીવન તું જગત જય અંમે,
જનેતા જુગ જય અંમે જગાતું જગ જય અંમે.

જય જય જય જુગદંમે!!

સ્તવે શકાદયઃ સુરગણુ નમાવી અંગ શિરવંદે,
દુરાત્મન સુર અરી માર્યો નમો આરાસુરી અંમે;
જગત વિસ્તાર્યું શક્તિએ અમરવૃંદે વીંટાએલી,
પરમ જે પુણ્ય સુર મુનિને નમો આરાસુરી અંમે. ૧

જગત કલ્યાણી હે જનનિ ધરી જે રૂપ તેં આઈ,
મહિપાસુરને માર્યો નમો આરાસુરી અંમે;
અતુલિત અવનિમાં મહિમા વિંધી હર પાર નવ પામે,
જગત પરિપાલનાય ચંડી નમો આરાસુરી અંમે. ૨

તું પુણ્યવંતાને ઘેર શ્રીરૂપ પાપાત્માને અરીદ્ધિ,
તું સાધુ પુરૂષની શ્રદ્ધા નમો આરાસુરી અંમે;

તું છે કૃતરાની ખુદ્ધિ કુલવંતાની તું લજ્જા,
રૂડી સંસારની સીદ્ધિ નમો આરાસુરી અંબે. ૪

તું સર્વે ભૂતમાં હેતુભૂત ત્રિગુણાત્મિકા તું સંસાર,
ન જાણે હરી અજલીલા નમો આરાસુરી અંબે;
થાયે દેવગણો તૃપ્ત તે તું સ્વાહારૂપ શક્તિ,
સ્વધાએ પિતૃ સંતોષાય નમો આરાસુરી અંબે. ૪

મોક્ષને કાળ મહાયોગી જીતેન્દ્રી કહે મહામાયા,
મુનિ મોક્ષાર્થી કહે વિદ્યા નમો આરાસુરી અંબે;
વિમળ તું આઘ શબ્દાત્મિકા ઋગુ યજુર્ગુ તાણું નિજરૂપ,
રમ્યક પ્રણમું સામવેદ નમો આરાસુરી અંબે. ૫

જગત ભવ ભાવના ટાળે ત્રિવેધી તાપ પરજાળે,
મેઘા અખિલ શાસ્ત્રસાર નમો આરાસુરી અંબે;
દંધી સંસારમાં તું નાવ હરીના હૃદયમાં શ્રીવાસ,
શશિમૌલી વિષે ગૌરી નમો આરાસુરી અંબે. ૬

સુંદર આનન શશીખિંબ કરતું મંદ મંદ હાસ્ય,
અસુર જોઈ ક્રોધ તુજ મરીઆ નમો આરાસુરી અંબે;
જગતના જે મનુષ્ય ઉપર પડે તુજ પ્રેમની દષ્ટી,
જીવન તો ધન્ય છે તેનું નમો આરાસુરી અંબે. ૭

રીઝ્યા દેવી તમે આપો સુતવિત દારાને સંપત,
કરાવો ધર્મને પુન્ય નમો આરાસુરી અંગે;
કળો આ લોકને પરલોક આપો ઘેર બેઠા શ્રી,
પાતક દેહના ટાળો નમો આરાસુરી અંગે.

૮

અંભારે દુઃખી જે પ્રાણી દુઃખીનું દુઃખ લે જાણી,
હરી લે દીલ દયા આણી નમો આરાસુરી અંગે;
શક્તિ સંસારની માતા ભક્તિ સંસારની માતા,
મુક્તિ સંસારની માતા નમો આરાસુરી અંગે.

૯

ભજે છે વિશ્વ શિશુ માતા ધરે જેમ સુખ નિત્ય માતા,
કરો શાતા સદા માતા નમો આરાસુરી અંગે;
દુઃખી ચરણે છું ઝટ દોડો ઝણીના રણને છોડો,
શરણમાં રંક રણુછોડો નમો આરાસુરી અંગે.

૧૦

હરીગીત છંદ.

શબ્દે કરીને પાહિદેવી અંબિકા ખડગે સહી,
ધંટા ધનુષ્ય પ્રત્યંચા શબ્દે રક્ષાજો અમને લહી;
એ શબ્દથી રક્ષા કરો મા પૂર્વ પશ્ચિમ દેશરે,
દક્ષિણ ઉત્તર રાખજો ચક્રે કરીને અવશ્યરે.

૧

ઉત્પતિ સ્થિતી સૌમ્ય રૂપ સંહાર ધોરજ રૂપ છે,
ત્રિલોક માંહી રક્ષજો રૂપ ધોર સૌમ્યે અનુપ છે;
ધારો કરે આયુધ સૌ ગદા ખડગ ત્રિશૂળરે,
તે શસ્ત્રથી રક્ષા કરો સદા થઇ અનુકૂળરે. ૨

દેવી સ્તવ્યા એ રીતથી લઇ કુસુમ ચંદન સારરે,
ધુપ પ્રેમે પૂજ્યા હસીને વધા તે વારરે;
વરંજુહી પ્રસન્ન છું માગો સુર વરદાનરે,
કઢીન કાર્ય હોય જે કંઈ સઘ કહું નિદાનરે. ૩

માતા પ્રસન્નતા આપની ત્યાં સર્વે સરીયા કાળરે,
માર્ગો મહીપાસુરને અસુર કરીઆ પ્રાળરે;
વરદાન આપો જે તમે સંભાળતા સન્મુખ થજો,
ઉત્પાત સર્વે ટાળજો દુઃખ ક્લેશ સઘજ દુર હજો. ૪

સ્તુતિ કરી આ જે સ્તવે અંતર ધરી નર ધ્યાનરે,
વૃદ્ધિ કરો પ્રસન્ન થઇ પુત્ર કલત્ર ધન ધ્યાનરે;
અમરવૃંદે માગીયું આનંદથી તે સ્થાનરે,
વરદાન આપીને થયાં અંજાજ અંતર ધ્યાનરે. ૫

શકાદય સ્તવન સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૫ મો.

દોહરા.

- મુનિ કહે સુણુ નરપતિ કહ્યું તને આખ્યાન,
દેવી દેવ શરીરથી પ્રગટ થયા નિદાન.
- ગૌરીના વળી દેહથી પ્રકટ થયા વિખ્યાત,
જેણે શુંભ નિશુંભને માર્યા કરીને ધાત. ૨
- શ્રવણુ કરી લે સ્નેહથી અંતર આણી ખ્યાર,
પાપ ટળે આ લોકના પાવન થઈશ આવાર. ૩
- પૂર્વે શુંભ નિશુંભ જે અસુર ઘોર સ્વરૂપ,
પુષ્કર જઈ તપ આદર્યું સેવ્યા બ્રહ્મ અનુપ. ૪
- કિય તપ કીધું અતિ રહીને ત્યાં નિરધાર,
વિધી પ્રસન્ન ત્યાં તો થયા વર આગ્યો તે વાર. ૫
- મનુષ્ય યજ્ઞને દેવથી મરણુ કદી નવ થાય,
તથાસ્તુ કહી સંતોષીયા અસુર હરખ નવ માય. ૬
- ઈંદ્ર સાથે કરી યુદ્ધને લીધું ઈંદ્રાસન,
સુર સકળને હાંકીયા ગર્વ ધરીને મન. ૭

યમ ભાગ સૌ ભોગવે દીકપતિનો અધિકાર,	
બ્રહ્મ અમરગણ સૌ થયા ઉર કરેજ વિચાર.	૮
ભજ્ને દેવીને ભાવથી વર આપ્યો છે જોહ,	
સ્તવન કર્યાથી પ્રકટશે હરે આપદા એહ.	૯
હીમાચળ ભણી ચાલીયા સુર સકળ સંગાથ,	
વિષ્ણુ માયાનું પ્રેમથી સ્તવન આરંભ્યું સાથ.	૧૦

સુર સ્તોત્ર.

ગઝલ-ધુન.

જગતની જ્યોતી જય અંગે જીવન તુ જગત જય અંગે,
જનેતા જુગ જય અંગે જગાવું જગ જય અંગે.

જય જય જય જગદંગે!!

નમો દેવી મહાદેવી નમો શિવા નિરંતર ધન્ય,
પ્રકૃતિ રૂપા તું ભદ્રા નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
નમો ગૌરી નમો ધાત્રી નમું હું જ્યોત્સના ચંદ્ર,
નમુ સુખરૂપની ધામ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧

કલ્યાણી વૃદ્ધિ સિદ્ધી તું નૈઋત્યૈ લક્ષ્મી ને સત્ય,
દુર્ગા કૃષ્ણા ધૂમ્રાગત્ય નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
અતિ સૌમ્યા અતિ રૂદ્રા અખિલ જગ પ્રતિષ્ઠા વાણી,
વખાણે વેદ જે રૂપને નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૨

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં કહેવાયે વિષ્ણુની માયા,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં બોલાયે ચેતના રૂપ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૩

- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં વસ્યા ખુદ્ધિ રૂપેવાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા નિંદ્રા રૂપે શ્વાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૪
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા ક્ષુધા રૂપે ખાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં દીસે છાયા રૂપે પાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૫
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે શક્તિ રૂપે અવિનાશ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે તૃષ્ણા રૂપે તો વાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૬
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં ક્ષાંતી રૂપે અવિનાશ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા જ્વલિતિ રૂપે ખાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૭
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે લજ્જા રૂપે વિલાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા શાંતીરૂપે વિકાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૮

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં વસ્યા શ્રદ્ધારૂપે નિવાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં દીસે કાંતીરૂપે ઉન્નતિ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૯

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં લક્ષ્મીરૂપે સુખરાશ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં વૃત્તિરૂપે છે કરપાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૦

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં સ્મૃતિરૂપે પ્રતિભાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં દયારૂપે નહીં નાશ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૧

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા તુષ્ટીરૂપે ખાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

જે દેવી સર્વ ભુતોમાં રહ્યા માતૃરૂપે સંવાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૨

- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં બ્રાંતિરૂપે મનહાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં વ્યાપ્ત રૂપે અનુપ્રાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૩
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે સર્વ રૂપે વિશ્વાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં વ્યક્તિ રૂપે છે ઘટશ્વાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૪
- જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે ધર્મ રૂપે ઉદ્ધાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોમાં છે કર્મ રૂપે તો ત્રાસ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૫
- અધિષ્ઠાત્રી સૌ ઇંદ્રીની રહી છે સર્વ ભુતમાં ઠામ,
ચિત્તિ રૂપે વિશ્વ વ્યાપી નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;
જે દેવી સર્વ ભુતોનું કરે છે કારમું કલ્યાણ,
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે. ૧૬
- સ્તવ્યા વિધી અને શીવે જે દેવી પૂર્વે પ્રેમે,
મધુ કૈટભ વધ કાળે નમસ્તસ્યૈ નમું અંગે;

સ્તવન શકે કર્યું સ્નેહે મહીપાસુર વધ સાર,
 ધરી શુભ હેતુ એ માતા નમસ્તસ્યૈ નમું અંબે. ૧૭
 ભરેલા મદ્યથી પૂરા અસુર ત્રાસે તપેલા સૌ,
 નમેલા ભક્તિથી અંગે નમસ્તસ્યૈ નમું અંબે;
 થાઓ સન્મુખ સ્તવન કરતા હરો સૌ આપદા માતા,
 ચરણમાં સૌ શરણ તારે નમસ્તસ્યૈ નમું અંબે. ૧૮

હરીગીત છંદ.

નમન કરીને સ્તવન કરતા દેવતા જે સ્થાનરે,
 નિકળ્યાંજ ત્યાંથી પાર્વતિ કરવાને ગંગા સ્નાનરે;
 પ્રસન્ન થઇને સુર પ્રત્યે બોલીયા વચનરે,
 સારીજી હું તમ આગળે કોનું કરો સ્તવનરે. ૧
 સ્તવન થઇને સુર સૌ ઉચરી શક્યા નહીં વાણુરે,
 હિમા શિવાની આગળે જોડી રહ્યા નિજ પાણુરે;
 શિવા શરીરના કોષથી નિસર્ચુંજ અંબા રૂપરે,
 આનંદ ઉરમાં પામીને વંદા અમર અનુપરે. ૨
 અંબા કહે મેં જાણીયું તમ કહ ત્રાસજી રૂપરે,
 રૂપ કોષનું વિખ્યાત કહાવે ઠોશિકી સુણુ બૂપરે;

અંગિકા રૂપ નિસર્યા પછી પાર્વતિ થયાં સ્યામરે,
આશ્રમ હીમાચળ કરીએ કાલીદા ધરી નામરે. ૩

અંબાએ રૂપ પ્રકાશીયું ત્રિલોક તેજેમય થયું,
ઉગ્મશ દશ દીસ વ્યાપીએ તિમિર અસ્તજ થઇ ગયું;
સેવક આવ્યા શુંભના ત્યાં ચાંડ મુંડ એ બ્રાતરે,
સુંદર ત્રિલોકી સુંદરી હૃદયે થયા રળીયાતરે. ૪

તેણે જઈ કહ્યું શુંભને સાંભળને તું રાયરે,
હીમાચળે એક સુંદરી શોભા કહી નવ જાયરે;
ગોરી દીપાવે ગીરીને તે તેજનો અંખાર છે,
કાન્તી અત્રીકીક કારમી એક રૂપનો સંભાર છે. ૫

રંગ રમ્ય છે અંગનો એ અગના ગીરી ઠામરે,
તેજે દીશા દીપી રહી એ જોવા જેવી સ્યામરે;
ત્રિલોકના જે શ્રેષ્ઠ રત્નો અશ્વ ગજતો જેહરે,
રાજ રહ્યા મંદીર તમારે સર્વ સ્વામી તેહરે. ૬

ધંદ્રનો લીધો ઐરાવત કલ્પવૃક્ષ વિશાળરે,
ઉચ્ચૈઃ શ્રવા હયતો લીધો હંસા વિમાન ભૂપાળરે;
પદ્મ લીધું ધનદયી તો મહાનીધી તે સારરે,
કિન્નલિકની દધીએ ધરી કરમાય નહીં જે લગારરે. ૭

સુવર્ણ શ્રવે એ છત્ર વરણનું પ્રગ્નપતિનો રથરે,
 શક્તિ લીધી છે યમતણી વળી પાસ જળપતિ સમર્થરે;
 અદગ્ધ વસ્ત્રો નિર્મલા કરીયા છે પાવકે ભેટરે,
 રત્નો સમસ્ત એ રીતથી હરીને લીધા છે નેટરે. ૮
 કલ્યાણી છે એ સુંદરી શામાટ તમે હરતા નથી,
 લાવી જરૂર પ્રાસાદમાં કાં નાથ તે વરતા નથી;
 આગસ તજીવો અંગથી લાવો જરૂર તે અંગના,
 વૈભવ વૃથા છે વિશ્વમાં દુત વચન વદીઓ વ્યંગના. ૯
 અનંગના અનળ થકી એ અસુર અંગે આકળો,
 પરવશ થયો રૂપ રંગ વ્યંગે બની ગયો બંબાકળો;
 કામ પ્રગટયો કારમો દુત મોહક્યો ત્યાં એકરે,
 સુગ્રીવને કહ્યું સ્નેહથી લાવો કરીને વિવેકરે. ૧૦
 આવ્યો હિમાચળ વેગથી તે દેવી કેરી પાસરે,
 મધુર વચને બોલીઓ વાણી કરીને પ્રકાશરે;
 દેવી દૈત્યેશ્વર શુભ નૃપતિ વશ કર્યું ત્રિલોકરે,
 હું દુત તેનો આવીયો તમ પાસ તે વિલોકરે. ૧૧
 આજા ઉલ્લંઘન નવ કરે કેા અમર મારી આજરે,
 ટાળી શકે નવ યજ્ઞ ભાગો લોપે નહીં લવલાજરે;

ત્રિલોકના જે શ્રેષ્ઠ રત્નો તે છે મારે ધામરે,
 ઉચ્ચે: શ્રવા હય ગજ ઐરાવત આપ્યા કરીને પ્રણામરે. ૧૨
 દેવયજ્ઞ પત્રગ વિગે રત્ન ભૂત સંસારરે,
 તે સર્વ મારે ઘેર છે એક નથી તુજસમ નારરે;
 રત્નો તણા ભોગી અમે તું રત્ન છે વિખ્યાતરે,
 પ્રેમે પરણ મુજ સાથ કે નિશુંભ મારો બ્રાતરે. ૧૩
 ઐશ્વર્ય પામીશ પરમ તું એ અમર સમ ભરતારરે,
 બેમાં વરીશે મુંદરી એક કરીશ નહીં વિચારરે;
 શુંભના સંદેશને કોડે વધાવો કામીની,
 આનંદે લક્ષ્મને આદરો માનો કહ્યું ગજગામીની. ૧૪
 શ્રવણ કરી સંદેશ ભગવતિ હસીને વહીયા વચનરે,
 અસત્ય નથી કંઈ સત્ય છે સૌ ચાણી તમારી ધન્યરે;
 ત્રિલોકના છે શુંભ નૃપતિ વળી બ્રાત નિશુંભ જેહરે,
 પણ શું કંઈ મારે પ્રતિજ્ઞા મુક્તિ લાગે ખોડરે. ૧૫
 અલ્પમતિથી મેં કરી પૂર્વે પ્રતિજ્ઞા જેહરે,
 એકાગ્ર થઈને મુણજે સત્યાર્થ કહું છું તેહરે,
 સંગ્રામમાં જીતી મને કિતારે મારો નાદરે,
 જે હોય મુજસમ વિક્રમી કંઈ કંથ હું નિરવાદરે. ૧૬

જાઓ કહે જા શુંબને આવો આહી શુરવીરે,
 એ વીરમાં છતે મન પાણિ ગૃહણ કરે ધીરે;
 દુત કહે અભિમાનથી આપો મને શું બોધરે,
 ત્રણોકમાં શુંબ આગળે કો ટકી ન શકતો બોધરે. ૧૭
 ઈંદ્ર આદી દેવદાનવ કરે ન સન્મુખ ગાત્રરે,
 તો યુદ્ધ કરવા ઇચ્છતી તું સ્ત્રી જ છે કોણ માત્રરે;
 માંડે કહ્યું નવ માનશે અંતર ધરશે માનરે,
 તો કેશ ગૃહી તેડાવશે હા શુંબ કરી અપમાનરે. ૧૮
 દેવી કહે છે શુંબ અણીઓ નિશુંબ તેવો પ્રોહરે,
 પણ શું કઈ મેં અણુવિચારે પ્રતિજ્ઞા કીધી ગૂઢરે;
 જા તું વેગે શુંબ પ્રત્યે વચન કહે મમ આજરે,
 પછી ત્યાં ધટતું તેહ કરશે નિશ્ચયે તે તમ કાજરે. ૧૯

દેવી દુત સંવાદ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૬ છેા.

દોહરા.

- વચન સુણી વેગે વળ્યો દુત રાયની પાસ,
 વૃત્તાંત સૌ શક્તિ તણું કહ્યું વ્યંગથી ખાસ. ૧
- અમિમાં ઘૂત જઈ પડ્યું થઈ કારમી આગ,
 છંછેડાયો કારમો ગુલ અસુર મહાનાગ. ૨
- ક્રોધ કરીને કુદીયો મારી છે વીર હાક,
 અસુર સૌ કંપી ગયા પામ્યા ઉરમાં ધાક. ૩

ઉધોર છંદ.

- અરે જો દાનવો બળવાન આવે વીર સૌ મેદાન,
 સુંદરી એક ધરી અભિમાન માંડે હા કર્યું અપમાન;
 છે ક્યાં હુમ્રલોચન ધીર જાહને વચન કહો મુજ વીર,
 વેગે શર જન આવાર લાવ એ કેશ ગૂડીને નાર. ૧
- આવે કે યક્ષ દાનવદેવ કરજે હાર તું તતખેવ,
 લઈને સાઠ સહસ્ર અસુર ગાણ્યો હુમ્ર લોચન શર;

વહીઓ જઈને દેવી પાસ થા તૈયાર જલદી ખાસ,
વેગે ચાલ મારી મંગ આજા જો કરીશ તું ભંગ. ૨

ઝાલી કેશ ધસડીશ નાર માટે માનીજા આવાર,
આવ્યો તું લેવા બળવંત માફ શું થશે એ ચંત;
બોલ્યા દેવી જ્યાં વચન આવ્યો અસુર નિકટ તન,
કરીઓ કારમો હુકાર બાળી ભખમ કરીઓ દાર. ૩

કોપ્યું સૈન્ય ત્યાં તે વાર છોડે બાણ વૃષ્ટી અપાર,
કુદ્યો કેશરી બળવાન પડીયો સૈન્ય વચ્ચે બાણ;
કરીને ગજના ગંભીર ફાટી ખાધા છે કંઈ વીર,
પાડ્યા કર પ્રહારે ધર્મ કંઈને ચાંપીયા છે ચર્મ. ૪

કંઈને માર્યા મારી નખ માર્યા બાહુ છેદી લખ,
કંઈના છુંદીયા છે શીર પાડ્યા લાગુલે કંઈ વીર;
કોધે રીસ આણી ઊર પીધું ખુબ ત્યાં રૂંધાર,
આણ્યો અસુરનો ત્યાં કાળ નાઠા જીવ લઈ તત્કાળ. ૫

વેગે શંખને કહી વાત માર્યો ધુમ્રલોચન માત,
દોખ્યો શંખ તો કરાળ પોતે થઈ ગયો વિકાળ;
ક્યાં છે ચંડ મુંડ યોધ અધર ફરકે છે દોધ,
આવ્યા ચંડ મુંડ વીર કહો આજાજ શી છે ધીર. ૬

જાઓ સૈન્ય લઈ આવાર મારો સિંહને ત્યાં ઠાર,
થાઉં છું પ્રાકમે અજળ કરે એક નારી તો ગજળ;
લાવો કેશ ગૃહી નાર મારો જે આવે નિરધાર,
કરો ધાત ઉપર ધાત વિજય વર્તાવો બ્રાત.

ધુમ્રલોચન વધ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૭ મો.

હરીગીત છંદ.

સેન લઈ ચતુરંગણી ત્યાં ચંડ મુંડ તો જાય છે,
શક્તિ તણો મંહાર કરવા ઉરમાં હરખાય છે;
દૃષ્ટે પડયા છે કારમા દેવી અચાનક પ્રૌઢરે,
હેમ શ્રંગે હેમસિંહ પર થઈ રહ્યા આઝઢરે.
ગૃહી ચાપ પાણુને આવતા દેખીને કોપ્યા માતરે,
બ્રહ્મટી કુટીલ વદન કીધું ફરકે લલાટ સાક્ષાતરે;

કાળી કરાળ મુખી ખરે નીસરી લઇ અસિ પાશરે,
ધાર્યું અજળ ખટવાંગ વ્યાધ ચર્મ કરવા નાશરે. ૨

ભુપણુ નરમાળા તણું વળી શૂઠક માંસજ કૂરરે,
વિસ્તાર મુખને લાલ જીવ્યા ક્રોધ નયને પૂરરે;
વેગે અસૂરભણી જતી ગૃહી હસ્તી ધંટાપાણુરે,
મુકે અસુરને મુખમાં જાયેજ તેના પ્રાણુરે. ૩

અશ્વરથ પાળા ગૃહી વદને ધરે તતખેવરે,
ઢાંતે કરી ચાવે સહી વેગે તે અશ્વમેવરે;
કેશગ્રીવા પાસના પકડી પગડે પાપાણુરે,
મુખે ગૃહીને મારતી વળી છોડે છે કંઈ બાણુરે,
સૈન્ય સઘળું મારીયું ત્યાં ક્રોધે ધાયો ચંડરે;
કાળી ભણી વેગે ધસ્યો બળવંત બીજો મુંડરે. ૪

વૃષ્ટી કરી ખુબ બાણુની ચક્રેજ ઢાંકી દુષ્ટરે,
કાળા મુખે રવિ બિંબસમ શોભે છે ચક્રની વૃષ્ટરે. ૫

ક્રોધે હસીને કાળીએ કર્યો ભીમ બૈરવ નાદરે,
કરાળ મુખને દંત ઉજ્જલ દૈત્ય પામ્યો વિપાદરે;
સિંહચક્રી ઉઠી ધસ્યા શ્રી ચંડપર કરી રીસરે,
કેશ ગૃહીને ખડગથી છેદુંજ તેનું શીસરે. ૬

છેલું મસ્તક દૈત્યનું થયો નાદ ઘોર પ્રકાશરે,
તે શબ્દથી ત્રિલોકમાં ઉપજ્યો છે ભય અતિ ત્રાસરે;
મુંડ ધસીને આવીઓ દોઠો પડ્યો નીજ બ્રાતરે,
ત્યાં કાલીએ શિર મુંડનું છેદી કર્યો છે ધાતરે. ૭

મસ્તક ચંડ ને મુંડનું ગૃહી આવ્યા ચંડી પાસરે,
વ્યંગાર્થ વાણી બોલીઆ પ્રચંડ કરીને હાસ્યરે;
ચંડ મુંડ પશુબલિ મેં આણીઆ બળવંતરે,
શુભને નિશુભનો યુદ્ધ યજ્ઞમાં કર અંતરે. ૮

ચંડ મુંડના ધાતથી આનંદ પામી મનરે,
ચંડી બોલ્યા કાલી પ્રત્યે સુંદર એક વચનરે;
ચંડ મુંડને મારીઆ શીર છેદીને આ ઠામરે,
વિખ્યાત ચામુંડારૂપે કાલી થશે તુજ નામરે. ૯

ચંડ મુંડ વધ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૮ મો.

દોહરા.

વેગે દુતજ આવીઓ શુંભ નિશુંભની પાસ,
ચંડ મુંડના ધાતની વાત કહી થયો ત્રાસ. ૧

કરી વેગથી ગર્જના વદીઓ શુંભજ વાણ,
અસુર જોઈ શું રહ્યા કાઢો કચ્ચરધાણ. ૨

ઉદ્યોર છંદ.

સેના ચંડ મુંડ ત્રિશાળ મારી હા સણી ભૂપાળ,
ક્રોધે શુંભ નિશુંભ બલિષ્ઠ મેલ્યું સૈન્ય ઘણું પાપીષ્ઠ;
છાશી બળી આયુધ સહવીર કંખૂ ચોરાશી મહાધીર,
સંચરે સૈન્ય સાથે શર આડ્યા ઢોટી વિર્ય ફૂળ. ૧

શત કુળ દ્વાત્રના કંઈ જન્ય કાલક કુળ કંઈ હરખાય,
કરવા યુદ્ધ કાલી પાસ વ્યાખો અસુર ઠિર ઉદ્ધાસ;
વેગે સંચરે કંઈ વીર કરતા ગર્જના કંઈ ધીર,
દીદા ચંડીએ ત્યાં શર પ્રત્યંચા શબ્દ પૂર્યા કૂર. ૨

પૂર્વા ધરણી ને આકાશ કરીઓ સિંહનાદ પ્રકાશ,
 કરીઓ ધનુષ્યનો ટંકાર દીક્ષા દશ થયો રણુકાર;
 આવ્યા દૈત્ય મારી રાજ ઘેર્યા દેવીને તત્કાળ,
 વીંટયા બાણે અંબા માત વિંટયા સિંહ કાલી સાક્ષાત. ૩
 કરવા અમુર કેરો નાશ હરવા દેવતાનો ત્રાસ,
 હરીહર અજ તણી કહેવાય શક્તિ શ્રી શરીર અંબાય;
 થયો ત્યાં તેજનો અંબાર નીકળી શક્તિઓ સૌ બહાર,
 જેવું જેવું હતું રૂપ તેવું થઇ ગયું અનૂપ. ૪
 જેના જે હતા વાહન તેવા થઇ ગયા ચાહન,
 ચઢીને હંસ કમંડળ હાથ આવ્યા બ્રહ્માણી મહીનાથ;
 વૃષભે માહેશ્વરી આરૂઢ શશિ રેખા ત્રિશૂળ અહિગૂઢ,
 ચઢી મયુર શક્તિ ધરી હાથ આવ્યા કુમારી સાક્ષાત. ૫
 ગરૂડે વૈષ્ણવી સંખ સારંગ ગદા ખડગ આયુધ અભંગ,
 યસ વારાહનું રૂપ જેહ વારાહી શક્તિ આવી તેહ;
 નારસિંહ નૃસિંહનાર આવ્યા નક્ષત્ર કરતા પ્રહાર,
 વજ્ર હસ્તે ચઢી ગજેન્દ્ર સહસ્ર નયને જાણીએ ઈંદ્ર. ૬
 જ્યારે શક્તિ ચાલી સર્વ ત્યારે ચાલ્યા સૈન્યમાં શિવ,
 ચંદ્રી પ્રત્યે બોલ્યા વાણુ મારી અમુર હ્યોને પ્રાણુ;

નીકળી ચંડી થકી બહાર શિવા સુંદરી ધોર નાર,
બોલા હરી પ્રત્યે વચન થાઓ દુત જગજીવન. ૭

કહો કંઈ શુંબ નિશુંબને વાત યુદ્ધે શિદ કરાવે ધાત,
આપો ત્રિકોક ઇંદ્ર વિશાળ તમે સહુ જાઓ પાતાળ;
મન્દા જીવવાની હોય ઉર જાઓ અહીંથી દુર અસુર,
હોય જે યુદ્ધનો વિચાર થાઓ શુંબ નિશુંબ તૈયાર. ૮

તમારા માંસથી આવાર શિવા તૃપ્ત થશે નિરધાર,
હતું જે માટ શિવદૂત કામ પ્રેયી તેણે શિવદુતી નામ;
શિવે જઈ કલો પ્રતિબોધ દાનવને ચઢ્યો અતિ ક્રોધ,
આવ્યો ક્રોધ પૂરીત સંત્રામ કાત્યાયની છે જેણે કામ. ૯

દેવીપર બાણની વૃષ્ટ કરવાને લાગ્યો પાપીષ્ઠ,
હેઠા દેવીએ સૌ બાણ મૂક્યા ચક્ર શૂળ નિરવાણ;
ભેટું ચક્ર ભેટું શૂળ કરીઆ સસ્ત્ર સૌ નિર્મૂળ,
અદ્વાણી મેલ્યું કમંડલ નીર કીધા બળાહીન સૌ વીર. ૧૦

કરીઆ વજ્ર ચક્ર ધાત શૂળે દાનવ પૃથ્વી પાત,
વાગ્યા શકર મુખ પ્રહાર વહે છે રૂધીર તણી ધાર;
મારે નારસિંહી નખ કંઈનો લાગી કરવા ભક્ષ,
કોપી શક્તિગો અપાર માર્યા અસુર ઠારેઠાર. ૧૧

નાહા જીવ લઇને વીર આવ્યો રક્તખીજ મહાધીર,
બળીઓ મહા દીસે અસુર કોધે કોપીઓ છે કુર;
પડે જો રક્તખિન્દુ એક થાય અસુર ત્યાં અનેક,
એવો વીર એ બળવાન ચઢ્યો યુદ્ધે વેગવાન. ૧૨

ચોપાઝ.

મચીયો દારૂણ ત્યાં સંગ્રામ લઢે શક્તિને અસુર તમામ,
રક્તખીજ ન્યાં આયુધ ધરે શક્તિ છેદી નિર્મૂળ કરે. ૧

રૂધીર થકી તે વાધે ધણા આયુધ ભૂષણ તેહજ તણા,
ગદા પાણી તે રણ સંચરે શ્રી સંધાતે યુદ્ધજ કરે. ૨

ઐંદ્રી જેહને વજ્રે હણે રૂધીર ચાલે ઉર અસુર તણે,
રૂધીર બહુ પડયુંજ જેટલે અસુર બહુ ઉપન્યા તેટલે. ૩

તેવા બળવંત આયુધ ગૃહે યુદ્ધ કરવા તત્પર સૌ રહે,
વજ્રે વક્ષઃ સ્થળ તાડીયું રૂધીર વડે આત દિદર ફાડીયું. ૪

તેથી અસુર થયાજ અપાર કરે ચક્રથી દેવી ઠાર,
ગદા પ્રહારેજ રૂધીર વહે ઉપન્યા અસુર સંખ્યા નવ લહે. ૫

શક્તિ ત્રિશૂળ તે ઉર થાપીયું અસુર થકી જગત વ્યાપીયું,
દેખી રક્તખીજ રૂપજ બહુ સુર ભય પામ્યા ઉર સહુ. ૬

- દીન મુખ જોઇ દેવના માત કાલિકાને કહી એક વાત,
આમુંડા કર વદન વિકાસ હું કરું દાનવનો નાશ. ૭
- મમ શસ્ત્ર પ્રહારે જે ઉપજે રક્તખીજ વળી જે નીપજે,
તું મુખ ફાડી રહે સમક્ષ દાનવને કર વેગે ભક્ષ. ૮
- નીપજતા ભક્ષીશ જેટલે વળતા નહીં વાધે તેટલે,
રૂધીર એમજ થાશે ક્ષીણ દાનવ સધળા થાશે હીણ. ૯
- એવું કહીને 'કર મોઝાર શ્રીએ ત્રિશૂળ લીધું' સાર,
કરવા માંડ્યો અતિ પ્રહાર કાળી કરવા લાગી અહાર. ૧૦
- પીધું રૂધીર ક્ષીણ કર્યું રક્તખીજતું નામજ હર્યું,
ઋષ્ટી આયુધ કરમાં ધરી અસુરપર મૂક્યું રીસ કરી. ૧૧
- રક્તખીજનો કરીએ ઘાત ચંડીએ ત્યાં તો સાક્ષાત,
દુષ્ટ દૈત્યનો કરીને નાશ દેવ સકળનો હરીયો ત્રાસ. ૧૨
- કાર્ય સિદ્ધ થયું જય જયકાર આનંદ વ્યાખ્યો અપરંપાર,
જોત્યા જય જય દેવજ વાણુ કરે ગાંધર્વો ચંડી ગાન. ૧૩

રક્તખીજ વધ સંપૂર્ણ

અધ્યાય ૯ મો.

સવૈયા એકત્રીશા છંદ.

રક્તાબીજનું મર્ણુ સાંભળી ક્રોધે ચઢીયો વીરજ શુંભ,
 યુદ્ધ કરવાને વેગે ચાલ્યો સૈન્ય લઈને ત્યાં નિશુંભ;
 જોજો કાલી આજ કફે છું વેગે તારો પળમાં નાશ,
 દેવ સકળને શોધી માફે ધરણીમાં ઉપજાવું ત્રાસ. ૧

અધર ડસેને આયુધ ચલવે સૈન્ય તણો નવ આવે પાર,
 બાણતણી અતિ વૃદ્ધિ કરતો જાણે ધનની વરસી ધાર;
 સિંહતણા શીરપર નિશુંભે ખડગ પ્રહાર કરીયો પ્રચંડ,
 દેવીએ આયુધ મુકીને ખડગ તણો ત્યાં કરીઓ ખંડ. ૨

શૂળ ગૃદી કર દાનવ ધાયો ક્યો દેવીએ મુદ્ધીપાત,
 ગદા પાપીએ ફેંકી સામી ત્રિશુળે છેદી છે માત;
 ફરશી લઈને શુંભજ ચાલ્યો દેવીએ શરથી તાડ્યો,
 પ્રહાર પાપીને કરી જળરો પૃથ્વીપર તેને પાડ્યો. ૩

પડ્યો બ્રાત ત્યાં ક્રોધ કરીને નિશુંભ આવ્યો ચઢીને રથ,
 અટ ભુજો આયુધ ગૃદી ઉભા ત્યાં તો આવ્યો અસુર સમર્થ;

દેખી દેવીએ કર્યો કારમો શંખતણો ત્યાં જળરો નાદ,
 સિંહનાદ પ્રત્યંચા શખ્દે અસુર પામ્યો ઉર વિવાદ. ૪
 શિવદૂતીએ હાસ્યજ કીધું અંબા કહે છે ધન્યવાણ,
 જય જય અંતર અમર વદે સૌ પુષ્પવૃષ્ટી કરે પ્રમાણ;
 શુંમે આવી શક્તિ મેલી જાણે જળહળ અમિ જવાળ,
 મહોદક્યા શક્તિ મેલીને દેવીએ છેદી તત્કાળ. ૫
 દેવીએ શૂળ હૃદયે માર્યું શુંભ પડ્યો ઝટ ઢળીને ભોમ,
 જય જય શખ્દ થયો ચોગરદમ હરખીઆ સુર નર બહુ વ્યોમ;
 એવે શુદ્ધ વળી નિશુંભને ધનુષ્ય કર ધરીને આવે,
 બાણ તણી વૃષ્ટી કરી જળરી કાલીનેજ વધાવે. ૬
 ભગવતિ કોપે ચઢીઆ અતિશય છેદા આવંતા તો બાણ,
 ઉભો રહે મુજ આગળ પાપી સઘ લડે છું તારા પ્રાણ;
 શૂળ લઇને સામે ચાલ્યો કાલી પર કરવાને પ્રહાર,
 ઉભી રહે જોજો ખસતી તું આજ કંઈ તુજને હું દાર. ૭
 હસી અંબાએ ખડગજ લીધું ઉરમાં વ્યાપી જળરી રીસ,
 પૃથ્વી પર તે અસુર પટક્યો છેદી નાંખ્યું તેનું શીશ;
 કંઈક અસુરને સિંહે ભક્ષ્યા કંઈ કાલીએ કરીઆ ભક્ષ,
 એ રીતનું દાનવ દળ સૌ નાશ કર્યું શક્તિએ સમક્ષ. ૮

નિશુંભ વધ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૧૦ મો.

નિશુંભ હણીઓ જ્યારે દીઠો ચઢ્યો શુંભને ઉરમાં ક્રોધ,
 ઉભી રહે દુર્ગે ઠાર કરું છું યુદ્ધ કરવાને આવ્યો યોધ;
 ધોર યુદ્ધ તો ચાલ્યું અતિશે લડતા દેવી ને રાજન,
 અબ્ર મધ્યે અમર જુએ છે વિવિધ જેસીને વિમાન. ૧

દેવી કહે છે રહેજો ઉભા અસુર હમણા આજી અંત,
 પ્રાક્રમ સમ્રાજું હવે જણાશે કહાવો છો કેવા બળવંત;
 એમ કહીને વેગે લડીઆ શસ્ત્રાશસ્ત્ર મુકેજ અપાર,
 આયુધ છેદે છે અંખા જ્યાં વરતે ત્યાં તો હાહાકાર.

અસુર ધનુષ્ય તો તોડ્યું જ્યાં શક્તિ ગૃહીને ચંડી જાય,
 ચક્રે કરીને સાંગજ છેદી ખડગ ગૃહીને તે તો પળાય;
 ખડગ ભાગીને માર્યા અશ્વને પાડ્યો સારથીને ત્યાં રથ,
 પગપાળો મુદ્દગર ગૃહી આવ્યો કરવાને યુદ્ધજ સમર્થ. ૩

મૂકે મુદ્દગર છેદ્યું ત્યાં તો મુષ્ટિ ઉગામી આવ્યો,
 દેવી હૃદયમાં મારે જેટલે કરતલ મારી હંફાવ્યો;
 મારી લાત જ્યાં પડ્યો પૃથ્વીપર ઉઠ્યો તે કુદી તત્કાળ,
 ક્રોધાતુર બની ગૃહી ચંડીને નભમાં ઉડ્યો તે ભૂપાળ. ૪

નિરાધાર નભ યુદ્ધ કરે છે અસુર શક્તિ પારાવાર,
 ક્રોધ કરીને સામા સામી કઠોર કરતા દીસે પ્રહાર;
 ઝાલી ચરણને માથે ફેરવી અસુર પટક્યો મહી મોઝાર,
 કુદી કારમો મુઠ્ઠી ઉગામી ધાયો કરતો મારામાર. ૫

ત્રિશુળ કરમાં લઇ અંબાએ રીસ કરી હૃદયે મારી,
 પ્રાણ રહીત કરીઓ પાપી તે ફેંક્યો પૃથ્વીપર ધારી;
 પડતા પૃથ્વીપર ચળી પૃથ્વી પર્વત ધ્રુવ્યા છે સૌ પ્રોહ,
 સ્વસ્થ થઇને સુર સૌ હરખ્યા માર્યા શુંભ નિશુંભ અલિષ. ૬

ઉદ્ધાપાત મેઘ શાંતી પામ્યો વહે નદી કક્ષામાં નીર,
 કિન્વલ દીનકર તપતો નભમાં સુગંધમય ચાણે છે સમીર;
 દાનવ દળનો નાશજ કીધો સુર સકળને કરીઆ શાંત,
 આનંદ મંગળ ગાય દેવતા સ્તવે શક્તિને થઇ રાખીયાત. ૭

શુંભ વધ સંપૂર્ણ

અધ્યાય ૧૧ મો.

ગઝલ ધુન.

જગતની જ્યોતિ જય અંખે જીવન તું જગત જય અંખે,
જનેતા જુગ જય અંખે જગાવું જગ જય અંખે.

જય જય જય જગદંખે !!

અખિલ આઈ વિશ્વનો આધાર ધરા છે ઉદક રૂપ તારૂં,
ધરો છો ખીજ રૂપે સંસાર નમું નારાયણી અંખે;
તું છે વિદ્યા ક્રિયા સમસ્ત પૂર્યું છે પ્રેમથી બ્રહ્માંડ,
સ્તવે કોણ તું વસે નવખંડ નમું નારાયણી અંખે. ૧

વસી તું બુદ્ધિ રૂપે ઉર સ્વર્ગ મુક્તિને આપો,
કલા કાષ્ટા રૂપે સુખ દે નમું નારાયણી અંખે;
તું છે મંગળમાં મંગળ શિવે સર્વાર્થ સાધિકે,
શરણ્યે અંબકે ગૌરી નમું નારાયણી અંખે. ૨

સ્થિતિ શ્રુષ્ઠી વિનાશ શક્તિ ગુણાશ્રય ગુણમય આવર્ણ,
શરણાંગત ચરણ રાખો નમું નારાયણી અંખે;
હંસા રૂઢ બ્રહ્માણી રૂપ તું કરમાં કુસુમની માળ,
કરો કલ્યાણ ભક્તોના નમું નારાયણી અંખે. ૩

માહેશ્વરી વૃષભે ચઢી તું ચંદ્ર ત્રિશૂળ ધરો વ્યાલ,
હરો સૌ આળ ભક્તોના નમું નારાયણી અંબે;
ઝૈભારી શક્તિ કર ધારો મથુર કુર્કુટ વૃત વિશાળ,
ઠારો સૌ ભક્તોને પ્રેમે નમું નારાયણી અંબે. ૪

વૈષ્ણવી ગદા ચક્ર ને શંખ ધરો સારંગ ધનુષ્ય પાણ,
તારો સૌ ભક્તોને વેગે નમું નારાયણી અંબે;
વારાહી ધરો દંટા વસુધા નારસિંહી નખ મોટા જાણ,
ઝૈંદ્રી કર વજ્ર સહસ્ર અક્ષી નમું નારાયણી અંબે. ૫

આમુંડા ઉર શિરહાર કરાગ છે મુખદંત પ્રોદા,
શિવદુતી મહાધોર શબ્દ નમું નારાયણી અંબે;
લક્ષ્મી લજ્જન વિદ્યા પુષ્ટિ ક્રુવા સ્વધા મહારાત્રી,
મહામાયા સદા તુષ્ટી નમું નારાયણી અંબે. ૬

સર્વાર્થ પાણી પાદાંત તું અક્ષિ મસ્તક શ્રવણ ધ્રાણ,
દુર્ગા દુર કર ભયને નમું નારાયણી અંબે;
લોચન છે સૌમ્ય ત્રણ તારા ત્રિશૂળે રાખો આર્ધ અમને,
કરોને ભદ્ર ભદ્રકાલી નમું નારાયણી અંબે. ૭

ઘંટા શબ્દે અમુર મોહ્યા કરો શ્રી તે થકી રક્ષા,
અડગાદી આયુધે રાખો નમું નારાયણી અંબે;

પ્રસન્ન થઈ સર્વ રોગ ટાળો પૂરો ઉર મનોરથ કામ,
આરાધે જે તને તારો નમું નારાયણી અંગે. ૮

મહાવિદ્યા મહામાયા નચાવે અખિલ વિશ્વને તું,
નિકંદન વૈરીનું કીધું નમું નારાયણી અંગે;
દાવાનળ વૈરીદળ અહિંજળ કરે તું શાંત સકળ સદ્ય,
વિશ્વ વિદ્યા તું ભગવતીમા નમું નારાયણી અંગે. ૯

તુંહી ઉદ્ધારક પાલક તુંહી છે વિશ્વની મારક,
ચરાચર જગત તુંજ ચર્ણે નમું નારાયણી અંગે;
રટે રણુછોડ કલ્યાણી, કરો કલ્યાણ તો માણે,
જનેતા જગતની કહાવો નમું નારાયણી અંગે. ૧૦

દોહરા.

સૂર સ્તવનથી રીઝીને વધા અંગિકા વાણ,
અમર આપું વન્દાન હું થાય જગત કલ્યાણ. ૧

દેવ કહે સધળું થયું અસુર પામ્યા નાશ,
વળી વેરી કો થાય તો હણો શક્તિ શ્રીખાસ. ૨

દેવી કહે વૈવસ્વતમાં અષ્ટ વિશ જુગ જ્યાંય,
પુનઃ શુંભ નિશુંભ જે અસુર પ્રગટશે ત્યાંય. ૩

પ્રગટીશ ત્યારે નંદ ઘેર યશોદા રૂપ હું નાર,
વાસ કરી વિંધ્યાચળે કરીશ દૈત્ય હું ઠાર. ૪

રૂદ્ર સ્વરૂપે પૃથ્વીપરે ધરીશ પુનઃ અવતાર,
દાડીમ કુસુમ આકારમાં રક્ત દંતિકા સાર. ૫

વૈપ્રચિત્તિ દાનવ અનેક મારીશ ધરી ઉર હામ,
રક્ત દંતિકા લોકમાં થશે ત્યારે મુજ નામ. ૬

અના વૃષ્ટી જ્યારે થશે દારણુ શત વર્ષ રીક,
જળા હીલુ જોઇ અવનિને મુની જન સ્તવશે ઈષ્ટિ. ૭

અયોની સંભવ હું સદા શત નેત્રે નિરખીશ,
શતાક્ષી રૂપે વિશ્વમાં ઘેર ઘેર પૂજાઈશ. ૮

ઉપજાવીશ હું શાક સર્વ આત્મ દેહ ભવપાક,
નામ માઈ શાકંભરી સહુ જીવશે ખર્ષ શાક. ૯

દુર્ગમાક્ષ પ્રકટી અસુર કરશે સુર વ્યાકુળ,
દુર્ગા રૂપે અવતરી કરીશ ઠાર અરી કુળ. ૧૦

હીમાચળ ધરી ભિમ રૂપ કરીશ દૈત્યનો નાશ,
ભીમ દેવીના નામથી રક્ષીસ ઝડપી મુની ખામ. ૧૧

- ત્રિલોકને કંપાવશે જ્યારે દૈત્ય અરુણાક્ષ,
 ૫૮ ૫૯ બ્રમરી રૂપથી કાઠીશ અસુરનું કાશ. ૧૨
- બ્રામરી રૂપથી વિશ્વમાં થઇશ હું વિખ્યાત,
 સ્તવશે ઋષી મુનિ પ્રેમથી હૃદય બની રળિયાત. ૧૩

નારાયણી સ્તુતિ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૧૨ મો.

દોહરા.

- દેવી કહે સુર સ્તોત્રથી કરશે મુજ સ્તવન,
 સમસ્ત કષ્ટ હું તેહના કહું દુર મુનીજન. ૧
- મધુ કૈટભ મહિષાસુર શુભ નિશુભનું મર્ણુ,
 આઠમ ચૌદસ નોમને કરે દી પારાયણ. ૨
- એક ચિત થઇ સાંભળે કથા મારી નરનાર,
 આધી વ્યાધી તેહના પળમાં હરું નિરધાર. ૩
- દુઃખ અને દારીદ્રતા ઇષ્ટ લણે વિયોગ,
 શત્રુ ભય તરકર વળી તેને ત્યાં નવ હોય. ૪

શસ્ત્ર અનળ નૃપ રોગનો ભય પામે છે નાશ,
નિત્ય કથા મારી કરે સદા ધરી ઉદ્ધાસ. ૫

ભુત પ્રેત ને ડાકીણી શાક્યીણીનો ઉપાત,
પાઠ મારો જ્યાં સાંભળે સઘ થાય ત્યાં શાંત. ૬

દેવી કવચ પ્રેમે ભણે મુજ સામીપ્ય જે વાર,
ત્રિવિધ તાપને ટાળીને સુખી કરે નિરધાર. ૭

મુજ મંદારે જેસીને વાંચે મહાત્મ ધરી પ્યાર,
પ્રસન્ન રહીને સર્વદા સુખી કરે નિરધાર. ૮

નિત્ય બલિ પ્રદાનને પુજા પ્રેમે થાય,
અમિહોત્ર જ્યાં ચાલતા સદા સુખ ઉભરાય. ૯

શરદ કાળ નવરાત્રીમાં ઉત્સવ કરી જે જન,
પ્રેમ થકી પૂજા કરે સઘ થાઉં પ્રસન્ન. ૧૦

પામે પૂરણ પુત્ર ને ધન્ય ધાન્ય તો અપાર,
સમસ્ત સંકટ તેહના નષ્ટ થાય નિરધાર. ૧૧

યુદ્ધ કથા જે સાંભળે વેરી થાયે નાશ,
દુઃસ્વપ્ન ગૃહ પીડા ટળે ટળે ઉપાધી ત્રાસ. ૧૨

દરિયા વિષે ડોલતું નાવ કદી જો હોય,
મહાત્મ ભણે સ્થિર થાય તે કષ્ટ કદી નવ સહોય. ૧૩

સિંહ વ્યાલને વાધનું હોય કારમુ કષ્ટ,
સ્તવન કરે જો સ્નેહથી થાય પલકમાં નષ્ટ. ૧૪

આશિષ્ય આપીને થયા અંબા અંતર ધ્યાન,
આરાધન કરી અમર સૌ ગયા પોતિકે સ્થાન. ૧૫

અન્યો અન્ય અમરતણા હતા જોહ અધિકાર,
આનંદે સૌ ભોગવે શાંતી સુખ મોઝાર. ૧૬

શુંભ નિશુંભ માર્યા થકી અસુર નાઠા જાય,
પાતાળે જઈને રહ્યા દુઃખ પીડીત છે કાય. ૧૭

આ રીતથી ભગવતી ધરે ધરા અવતાર,
જગત્ તણું પાલન કરે કથા કહી વિસ્તાર. ૧૮

મોહી રહ્યું છે વિશ્વ આ શક્તિથી નિરધાર,
ઉત્પત્તિ શ્રીથી સદા જ્ઞાન આપતું અપાર. ૧૯

વ્યાપ્યું છે વળી તેહમાં આ બ્રહ્માંડ અનુપ,
મહાકાળી મહામારી છે મહામાયાનું સ્વરૂપ. ૨૦

- કુર રૂપે મહામારી તો કરે વિશ્વ સંહાર,
સૌમ્ય સ્વરૂપ થકી કરે શ્રી શ્રુષ્ટી વ્યાપાર. ૨૧
- રૂપ ધરી શ્રી સનાતની કરે છે પ્રતિપાળ,
ભૂવન ભૂવન લક્ષ્મીતણી વૃદ્ધી કરે વિશાળ. ૨૨
- રૂપ ધરી શ્રી કારમુ કરે લક્ષ્મીનો નાશ,
વિવિધ રૂપને પલટીને ધરે નવીન તો વાસ. ૨૩
- સાંભળ નૃપતિ મેં કહ્યો સમશતી વિસ્તાર,
પ્રભાવ એનો દીવ્ય છે મોહી રહ્યો સંસાર. ૨૪
- આરાધો જઈ ઇશ્વરી ચરણ શરણ ગૃહો સાર,
દૈશ્ય નૃપ જાને મળી ભજો ધરી હિર ખ્યાર. ૨૫
- જગત જ્યોતી છે જગતી જુગ જનેતા તૈયાર,
જગી જગવે જુક્તિથી કરે અંખીકા જ્હાર. ૨૬
- આશા અંતર પૂરતી કલપ્યા સારે કામ,
અંખાને આરાધતા આનંદ આડે જામ. ૨૭
- પુરે મનની કામના પૂરે સધળા દોડ,
મુક્તિ ભુક્તિને આપતી કહે નામી રણછોડ. ૨૮

દેવી ચરિત્ર સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૧૩ મો.

હરીગીત છંદ.

- વચન સુણી ઋષીરાજના આસ્થાજ વૈશ્ય ભૂપાળરે,
વંદન કરિને વિચરીયા વનમાંહી તે તત્કાળરે;
મમતા મુકી માયાતણી એક દેવી દર્શન કાળરે,
તપ માંડવાને છાંડીઆ ધન માલને વળી રાજરે. ૧
- સરિતા તીરે વિશ્રામ કરી તપ આદ્યું તે ઠારરે,
મૃતિકા તણી મુરતી કરી શ્રી પુજ્યા ધરી પ્યારરે;
ઇંદ્રી એકાદશ વશ કરી તનમય ક્યું છે તનરે,
નિર અહારને જીતાત્મા જની જેકા વૈશ્ય રાજનરે. ૨
- ધ્યાન અહર્નિશ ધારતા મન રાખીને અતિ સ્થિરરે,
નિજ ગાત્રના રૂંધીરનું બલિદાન દે છે ધીરરે;
આરાધતા એ રીતથી ત્યાં ત્રણ વર્ષ પૂરા થયા,
પ્રસન્ન ભગવતિ તો થયાં આવી સમીપ ઉભા રહ્યા. ૩
- વરંજીહી પ્રસન્ન છું નૃપ માગ કાંઈ વરદાનરે,
આપું તને હું વૈશ્ય જે માગે તે કહે ધરી ધ્યાનરે;

વૈરી સકળ મમ નાશ થાઓ પરલોક સીધાતો આજરે,
જન્માન્તરે પણ બ્રહ્મ ન થઉં આપો એવું રાજરે. ૪

વૈશ્યે ઉઠીને જ્ઞાન માગ્યું મન ધરી ઉદ્ધાસરે,
હું મારું જોઈ સંગ છુટે હોયે ન ગર્ભવાસરે;
દેવી કહે સુણુ ભૂપતિ અવશેષ છે તુજ દીનરે,
રીપુ હણીને વિશ્વમાં પામીશ રાજ્યાસનરે. ૫

મુઆ પછી થઈશ દેવતા વિવસ્વાન સૂર્ય જાણુરે,
સાર્વણી મનુ નૃપ તું બનીશ આગળ તું નિરવાણુરે;
વૈશ્યને કહ્યું જે માગ્યું છે મળશે તુજને જ્ઞાનરે,
નિર્મળ થશે તુજ ચિતકુ અંતે હરીપદ સ્થાનરે. ૬

સુરથ સમાધી પામીયા મન માનતા વરદાનરે,
કહીને તથાસ્તુ પામીઆ અંબાજ અંતર ધ્યાનરે;
વરદાન પામી સુરથ નૃપ વિચર્યો પોતાને દેશરે,
રાજ ભોગવી રવિ થકી થયો મનુ નરેશરે. ૭

વૈશ્ય જ્ઞાનને પામીઓ અદ્ભૂત ત્યાં વિખ્યાતરે,
પામી હરીપદને તર્યો સંસાર દધી સાક્ષાતરે;
સપ્તશતીના સારનું આ કાવ્ય હરીજન સાંભળે,
કરુનેડીને રણછોડ કહે દુઃખ અંબિકા ઝટ તો દળે. ૮

હજરા હજુર આ વિશ્વમાં એક અંબિકાનું નામ છે,
જ્યોતિ જીવન જનની જંગતમાં પૂરણ કરતી કામ છે;
અન્નપૂરણા દુઃખચૂરણા આશાપુરી શ્રી બહુચરી,
રણ છોડવો રણછોડના કુલ દેવી આદી ઇશ્વરી. ૯

મોક્ષદાયી સુખદાયી જ્ઞાલથી વર દો મને,
આંખો ભરૂં આંસુ થકી માતા કહે શિશુ શું તને ?
દેવી અંતર જાણુછો વિનવું તને શું ફરી ફરી,
આરાધતો રણછોડ વંદી જય અંખે ઇશ્વરી. ૧૦

સમાપ્ત.

શ્રી દેવીની પરમ કૃપા અને આજ્ઞાથી
સંપૂર્ણ થયું!!

દેવ દીવાળી પુર્ણિમા કાર્તિક.

૬-૫૫ બુધવાર.

૨૮-૧૧-૧૭.

પ્રાચીનિક રહસ્ય.

દોહરા.

- સુરથ પ્રશ્ન પ્રેમે કરે સુણો ઋષી ભગવાન,
ચાંડીના અવતારમાં પ્રકૃતિ કોણુ પ્રધાન. ૧
- અનેક દેવી રૂપમાં કોનું આરાધન,
કરવું મારે પ્રેમથી કહો શ્રી મુનિ જન. ૨
- પરમ ગુણ એ પ્રશ્ન છે અશક્ય કથી ન શકાય,
તો પણ જાણી ભક્ત તું સાંભળ કહું છું રાય. ૩
- સત્વ રજ તમથી ભરી ત્રિગુણમયી કહેવાય,
દશ્ય અદશ્ય રૂપે રહ્યાં માહલક્ષ્મી મહામાય. ૪
- આયુધ કરમાં ધારીયા ગદા ખેટ મધ પાત્ર,
માતુલિંગ શિર નાગ છે નરસિ ચિન્હ છે ગાત્ર. ૫
- તમ હેમ સમ કાન્તી છે હેમ ભૂપણુ છે અંગ,
વ્યાપ્ત થઈને વિશ્વમાં કર્યું વિશ્વ નવરંગ. ૬
- શૂન્ય વિલોકી લોકને ધર્યું અન્ય તમ રૂપ,
કૃષ્ણ રંગ છે અંગનો લંબદંત મુખ અનુપ. ૭

- સૂક્ષ્મ કટી શોભી રહી લોચન છેજ વિશાળ,
ખડગ ખેટ મધ પાત્રને રાજે રૂઢની માળ. ૮
- વંદી તમ રૂપ બોલીઆ પાડો મારું નામ,
મહાલક્ષ્મી મમ કર્મ શું કહો કરું હું પ્રણામ. ૯
- મહાકાલી મહામારીને ક્રુધા તૃપા મહામાય,
નિંદ્રા તૃષ્ણા એકવીરાને કાલરાત્ર દુરત્તમય. ૧૦
- પ્રાપ્ત થશે તમ કર્મથી કલ્યા મારા જે નામ,
સુખી થશે ભજનાર નર નામ જાણીને કામ. ૧૧
- માહલક્ષ્મીએ પ્રેમથી બોધી તામસી માત,
સત્વ રૂપ ત્યાં તો ધર્યું ચંદ્ર કાન્તી સાક્ષાત. ૧૨
- અંકુશ અંબૂજ માળને વીણા પુસ્તક સાર,
ચતુર ભૂજે ધારીયા અનુપ રૂપ અંબાર. ૧૩
- મહાવિદ્યા મહાવાણીને ભારતી સરસ્વતી વાગ,
કામધેનું ધી ઇશ્વરી બ્રહ્મી આર્યા મહાભાગ. ૧૪
- વેદ ગર્ભાદી આપીયા દેવીએ શુભ નામ,
આનંદ પામ્યા ભારતી પ્રેમે કર્યા પ્રણામ. ૧૫

- મહાકાલી મહાસરસ્વતિ જોવું છે તમ રૂપ,
નરનારીની જોડ જો નિપજ્ઞવોજ અનુપ. ૧૬
- એવું કહી મહાલક્ષ્મીએ નિપજ્ઞવ્યા નરનાર,
વિધી પદમાનું જોડણું હરણ્યગર્ભ જગસાર. ૧૭
- કાલીએ સરજીવીયું જોડું શ્રુષ્ઠી તેજ,
નિલકંઠ વિદ્યા કહો સ્વર અક્ષર છે એજ. ૧૮
- ભારતીએ પેદા કરી જોડી જગ નિરવાણ,
હશીકેશ સુભગા સતી ચંડી ગૌરી નિરમાણ. ૧૯
- જોડીની જે યુવતી પુરૂષ ત્વં પામી પ્રકાશ,
જ્ઞાન ચક્ષુ છે જોડને જાણે જન તે ખાસ. ૨૦
- મહાલક્ષ્મીએ રોડથી આપી સુંદર નાર,
અક્ષદેવને તે ધડી વેદત્રયી સ્ત્રી સાર. ૨૧
- ગૌરી આપી રૂદ્રને જે આપે વરદાન,
વાસુદેવને શ્રી ધરી ભામા ભાગ્યવાન. ૨૨
- વેદત્રયીથી વિધીએ અંડ કર્યું નિરમાણ,
રૂદ્રે ગૌરી સહ કર્યો અંડ ભેદ જગ જાણ. ૨૩

- મહત્ત્વાદીક કાયને કરી ચંડ મોઝાર,
માયાએ ત્યાં વિશ્વમાં પંચ ભૂતાત્મક સાર. ૨૪
- કેશવને લક્ષ્મી મળી ચંડ કરે પાલન,
એ રીતે મહાલક્ષ્મી છે જગત ઇશ્વરી ધન્ય. ૨૫
- નિરાકાર નારાયણી છતાં થયા સાકાર,
નામાંતરનું મેં કહ્યું શક્તિ નિરૂપણ સાર. ૨૬
- સર્વ સમાયું શ્રદ્ધીમાં સર્વ લક્ષ્મી મોઝાર,
લક્ષ્મી એ મહાલક્ષ્મી જગત માત નિરધાર. ૨૭

વૈકૃતિક રહસ્ય.

હરીગીત છંદ.

ઋષી કહે સુણુ નરપતિ કરી શાંત ચિત અપારરે,
 ત્રિગુણાત્મકાને તામસી વળી સાત્વીકી છે પ્રકારરે;
 સર્વા ચંડીકા ભગવતિં ભદ્રાજ દુર્ગે મનાય છે,
 શક્તિ રૂપે આ અષ્ટીમાં શક્તિ સૌ કહેવાય છે. ૧

દુષ્ટ દાનવ ગધુ કૈટભ નાશ અર્થે આરાધીઆ,
 વિષ્ણુ હરીની તમેગુણા યોગનિંદ્રા સાધીઆ;
 સ્તુતિ કરી છે પ્રેમથી મહાકાલીની વિધીએ પુરી,
 વદન દશ ને ભુજ દશ વળી ચરણ દશ કૃષ્ણાંબરી. ૨

દૈદીપ્યમાન છે દંત દાઢો જો કે ભયંકર રૂપ છે,
 સૌભાગ્ય ને વળી કાન્તિમાં તોપણ રૂપ અનુપ છે;
 દશ હાથ માંહી ધારીઆ ગદા ખડગ ને બાણુરે,
 શુભ શંખ ચક્ર ભુશુંડી પરિધ ધનુરક્ત મસ્તક જાણુરે. ૩

વૈષ્ણવી માયા મહાકાલી તું જાણુજે નરપતિ,
 ક્રોધ નવ થાયે નિવારણ શક્તિ સખજ એ જાગતી;

- આરાધના પ્રેમે કરે કોઇ ભક્ત જે યથા વિધી,
વિશ્વ વશ કરી આપતી શક્તિ ભરે રીઢીસિઢી. ૪
- સર્વ સુરના શરીરથી જે પ્રગટીઆ સાક્ષાતરે,
મહાલક્ષ્મી એ ત્રિગુણાત્મિકાએ મહીષમર્દીની માતરે;
શ્વેત મુખ ને શ્વેત ઉરજ ચરણ વરણ રક્તરે,
નીલવર્ણ હસ્ત ઉદર જંઘા સ્વભાવે ઉન્મતરે. ૫
- વિચિત્ર છે કટી પ્રથમ ભાગે પુષ્પ વસ્ત્ર જે રાજતા,
ભૂપણ ધર્યા જે અંગપર વિચિત્ર તે પણ છાજતા;
અંગે અનુલેપન કરેલો ગંધ પણ ચિત્ર વર્ણ છે,
સૌભાગ્ય રૂપને કાન્તીથી સુંદર દીપે તે ધર્ણ છે. ૬
- મૂલ રૂપમાં સહસ્ર બાહુ માતને તો શોભતા,
ભક્તજનના પુજન સાર અટ્ટા દશ ભુજ ઓપતા;
આયુધ રાજે કર વિષે અક્ષમાળા કમલ બાણુરે,
ખડગ વજ્ર ગદા ચક્ર ત્રિગુણ પરશુ જાણુરે. ૭
- શંખ ઘંટા પાશ શક્તિ દંડ દાલને ચાપરે,
કમંડલુ ને પાનપાત્ર અટ્ટાદશ ધરી માપરે;
રાજી રહ્યા કમલાસને મહાલક્ષ્મી એ માતરે,
પૂજન કરે નર પ્રેમથી પૂજનય તે સાક્ષાતરે. ૮

ગૌરી કેરા દેહથી ઉત્પન્ન થયા સાત્વીક સતી,
સંહાર શુંભાસુરનો જોણે કર્યો તે સરસ્વતી;
અષ્ટ ભુજે અષ્ટ આયુધ બાણ મુશુળ શૂળરે,
શંખ ઘંટા ચક્ર હળધનુ ધારીઆ અનુકૂળરે.

૯

પૂજા કરીને પ્રેમથી ઉર ભારતી આરાધતા,
વિદ્યાકળા સંસારની તે સર્વ સઘજ સાધતા;
એ રીતથી પૃથ્વીપતિ મેં સ્વરૂપ મૂર્તીના કહ્યા,
શ્રવણ કર ઉપાસના એ રૂપના કૂળ શા રહ્યા.

૧૦

જે સમય મહાલક્ષ્મી તણી પૂજાજ કરવી હોયરે,
મધ્ય ભાગમાં મહાલક્ષ્મીને સ્થાપન કરંતા સહોયરે;
મહાકાલી જન્મણી બાંજુએ ડાબા સરસ્વતી જાણુરે,
એ શક્તિ પાછળ ત્રણ જોટા સ્થાપવા પરમાણુરે.

૧૧

મહાલક્ષ્મી પાછળ સરસ્વતિ વિધી સહીત સ્થાપવા,
ગૌરી સહીત મહાદેવ જન્મણી બાંજુમાં સુખ આપવા;
લક્ષ્મી સહીત ઋષીકેશ ડાબી બાંજુમાં બેસારવા,
સ્થાપન કરી ત્રણ દેવના પછી પ્રીતથી આરાધવા.

૧૨

મધ્યમાં શ્રી પૂજવી અષ્ટા દશ ભુજ ધારીણિ,
દશ મુખવાળી પૂજવી ડાબે પાસે સુખ કારીણી;

જમણી બાળુએ પૂજવી અષ્ટ ભુજ શોભી રહી,
એ રીતથી નિત્ય પૂજ્યા માહલક્ષ્મીને પ્રેમે સહી. ૧૩

અષ્ટા દશ ભૂજ ધારીણી શ્રી પૂજવી હોય ભૂપરે,
જમણી બાળુમાં સ્થાપવી દશમુખી શ્રી અનુપરે;
હાખી બાળુમાં અષ્ટ કર ધારીણી શ્રીને વંદવું,
એ રીતથી માહલક્ષ્મીનું પૂજન કરવું અવનવું. ૧૪

કાળ મૃત્યુ પૂજવા આરણ થાયે નાશરે,
કલ્યાણ સત્વર તે કરે પારપૂરણ થાયે આશરે;
શુંભાસુર સંહારીણી વળી અષ્ટ ભૂજ સુખકારીણી,
પૂજન કરવું હોય તો પૂજવીજ નવ મુખ ધારીણી. ૧૫

ગણપતિ ને રૂદ્રનું પૂજન કરવું પ્રેમથી,
નમો દેવ્યા સ્તોત્રથી શ્રી સાધવા બહુ નેમથી;
અવતાર ત્રણની પૂજનમાં સૌ સ્તોત્ર તો આધીન છે,
મહાલક્ષ્મી સુખ કર માતમાં સૌ મંત્ર તો તદલીન છે. ૧૬

અષ્ટા દશ ભુજ ધારીણી તે મહીષ મારીણી માત છે,
માહલક્ષ્મી તે મહાકાલી ને મહાસર્વવતિ વિખ્યાત છે;
પુણ્ય પાપની એ ઇશ્વરી આ લોકમાં કહેવાય છે,
પૂજ કરે જે પ્રેમથી જગમાંહી સુખી થાય છે. ૧૭

મર્દોની મહિષાસુરી જે વિશ્વમાં વિખ્યાત છે,
પૂજન કરે જે પ્રેમથી નિશ દીન બની રણીયાત છે;
આ અવનિનો ઇશ્વર બને પૂજક નિશ્ચય વાત છે,
હજારાહજુર એ અંગિકા આ અવનિમાં સાક્ષાત છે. ૧૮

સાહીત્ય શુભ પૂજા તણા અર્ધાલંકારો લાવીને,
સુગંધી ચંદન પુષ્પ ને દીપ ધુપથી ધુપાવીને;
નૈવેદ્ય ભોજન લાવીને બળીદાન ધરવું પ્રેમથી,
તાંબુલ પાન બરાસ યુક્ત મૂકી પ્રણમવું નેમથી. ૧૯

મહાપૂ પૂજવો પ્રેમથી જે વામ ભાગે શોભતો,
ધારણુ કર્યું છે જગત જેણે જે ધર્મ ઇશ્વર ઓપતો;
એ શક્તિ વાહન સિંહને પૂજન કરી શિર નામવું,
અસુર દળને રોળીને સુર કાજ કરીયું અવનવું. ૨૦

વંદન કરી કર જોડવા શુભ સ્તવન કરવું સ્તુતિથી,
એક ચરિત યા મધ્યમ ચરિત્રે સ્તુતિ સાધવી ઉર ભક્તિથી;
સ્તવવા નહીં વળી અન્ય ચરિતે શક્તિ શ્રી નારાયણી,
અરધુ ચરિત કરવું નહીં કરતાં ઉપાધી થશે ઘણી. ૨૧

પાયસ તલ સર્પિષ હોમી શ્લોક જપજો નરપતિ,
વિધી બતાવી પૂજનની કરજો સદા તું યથાધતિ;

વૈભવ પામીશ વિશ્વમાં મનમાનતા નિરવાણુરે,
મનકામના પુરી કરે અંબાજ અંતર જાણુરે.

૨૨

મૂર્તિ રહસ્ય.

ગઝલ.

નંદા ભગવતિ નામ ભવિષ્યે નંદજા થાશે,
ત્રિલોક વશ થાશે પૂજનથી સ્તુતિ કરતા જપો અંગે;
કનકસમ કાન્તી શક્તિની કનક અંબર સોહો અંગે,
કનકનો વર્ણ કનક ભૂષણ ધર્યા શ્રીએ જપો અંગે. ૧

કમલ અંકુશને પાશ શંખ આયુધ કર લીધા,
કમલાસન રાજે કમળા લક્ષ્મી શ્રી ઈંદીરા અંગે;
રક્ત દંતિકા દેવી જે કહી રક્તવર્ણી રક્તાંબરીતે,
રક્ત આયુધ રક્ત નેત્રી રક્ત કેશી જપો અંગે. ૨
રક્ત તિક્ષણ નખ દાંત રક્ત દ્વિષ્ટિકા રાજે ચાર,
સતિ પતિસમ રક્ત શક્તિ ભક્તપર સક્ત જપો અંગે;

- વસુધાસમ વિશાળ જ છે સુમેરુ યુગલ ઊરજ સુંદર,
દીર્ઘલંબ અતિ સ્થુલ રમણિય રાજે જપો અંખે. ૩
- કરાવી પાન પયનું નિત ભક્તના પુરે મનોરથ સૌ,
જગત જનુનિ જગત જીવનું કરે કલ્યાણ જપો અંખે;
ચતુરભુજે રાજે આયુધ ખડગ પાત્ર મુશળ ને હળ,
રક્ત ચામુંડા યોગેશ્વરી નામ તેના જપો અંખે. ૪
- વ્યાપ્ત શ્રી રહ્યા અખિલ વિશ્વે સ્થાવર જંગમે માતા,
કરે પૂજન અર્ચન પ્રેમે પૂજાયે નર જપો અંખે;
શક્તિ શાકંભરી જે છે નિલવર્ણી નિલનેત્રી,
ગંભીર નાભી સૂક્ષ્મ ઉદરી ત્રિવલ્લી શોભે જપો અંખે. ૫
- ઉત્તંગ વૃત પીન ઘનસ્તની કમલવાસિની તેહ કમળા,
મુષ્ટી એક ભરીશરે પરિપૂર્ણ કમલ અન્ય કરે જપો અંખે;
ત્રીજા કરમાં ધાર્યા લીલા કુસુમ પલ્લવ મૂળ ફળ શાક,
કામ્ય ધનુ ચોથા કર રાજે મૃત્યુ ભય હારી જપો અંખે. ૬
- શતાક્ષી શાકંભરી શક્તિ દુર્ગાગૌરી સતી ચંડી,
કાલીકા પાર્વતિ નામ અભિધાન જપો અંખે;
પૂજન અર્ચન કરશે તેનું સુખી નરવિશ્વ વિષે થાશે,
અન્ન પાનાદીક ફળ પ્રાપ્ત થશે સૌ શીઘ્ર જપો અંખે. ૭

ભીમા દેવી છે નીલવર્ણી પ્રકાશીત દંત દૃષ્ટા તેજે,
 વિશાલ છે લોચન પીન ધનસ્તની સોહન્ટી માત જપો અંગે;
 ચંદ્રહાસમ ઉમરૂ મસ્તક પાત્ર આયુધ કર ધાર્યા,
 કામદાકાલ રાત્રી એકવીરા કહેવાયે શ્રી જપો અંગે. ૮

મહા મારી માત જે છે અજીત વિચિત્ર કાન્તી રૂડી,
 તેજે મંડળ બ્રામરી શ્રી ચિત્ર અલોકર જપો અંગે;
 પાર્વતિ બ્રામરી નામ મહા મારી માત તે છે,
 કરે પૂજન કીર્તન તેનું સુખી જન થાય જપો અંગે. ૯

પરમ ને દીવ્ય રહસ્ય આ દેવીનું ગુપ્ત અને ઉત્તમ,
 ધ્યાન સર્વોત્કૃષ્ટ તેનું ગાન કલ્યાણી જપો અંગે;
 શ્રવણ કર સુરથ નૃપ સ્નેહે કરી એકાગ્ર અંતર તું,
 પૂજન કીર્તન કર અંબાનું કથે રણછોડ જય અંગે. ૧૦

સમાપ્ત.

